

CETI 780.101.15

**SEKTOR ZA LABORATORIJSKU DIJAGNOSTIKU I ZAŠTITU OD ZRAČENJA
IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU BR. 00-341/2**

Vrsta ispitivanja	Monitoring kvaliteta vazduha na teritoriji Crne Gore za mart mjesec 2026. godine
Datum izdavanja izvještaja	15.04.2026. godine
PODACI O PODNOSIOCU ZAHTJEVA	
Naziv podnosioca zahtjeva	Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore
Broj zahtjeva/ugovora	Ugovor: Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore br. 07-D-253/2 i CETI br. 00-341 od od 19.02.2026.
Adresa/tel./fax.	IV Proleterske 19, Podgorica/ +382 20 446 567
PODACI O ISPITIVANJU	
Datum /period mjerenja	01-31.03.2026. godine
Lokalitet mjerenja	Devet mjernih stanica za praćenje kvaliteta vazduha -Državna mreža
Dodaci, odstupanja ili izostavljanja u odnosu na metode	Nema
Plan/metod uzorkovanja	Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha ("Sl.list Crne Gore", br. 21/11; 32/16)
Zahtijevano ispitivanje	SO ₂ , NO, NO ₂ , CO, O ₃ , PM ₁₀ , PM _{2.5} , C ₆ H ₆ , CH ₄ , THC, Hg, Pb, As, Cd, Ni i benzo(a)piren u suspendovanim česticama PM ₁₀
PRAVILO ODLUČIVANJA	
ILAC-G8:09/2019-binarno jednostavno prihvatanje	
PRILOZI	/

**DIREKTOR SEKTORA ZA LABORATORIJSKU
DIJAGNOSTIKU I ZAŠTITU OD ZRAČENJA**

Danijela Bekrić, dipl.hem.

Izjava:

1. Ukoliko je „Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica“ d.o.o. (CETI) odgovoran za fazu uzorkovanja, rezultati se odnose na uzorak koji je CETI uzeo. Ako nije, rezultati se odnose isključivo na uzorak u stanju u kojem je primljen na ispitivanje.
2. Izvještaj o ispitivanju ne smije da se reprodukuje, osim u cjelosti, bez odobrenja CETI.
3. Naziv „Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica“ d.o.o. (CETI) ne smije se isticati u deklaracijama niti koristiti u reklamne svrhe bez prethodne saglasnosti CETI.
4. U slučaju izdavanja Izjave o usaglašenosti, primjenjuju se pravila odlučivanja definisana u dokumentu *Opšta pravila poslovanja Laboratorije Centra za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica (CETI) CETI-786-101.01.*
5. Ukoliko Izvještaj sadrži informacije koje je dostavio korisnik, CETI ne snosi odgovornost za tačnost i potpunost ovih informacija. CETI se izričito odriče odgovornosti za informacije dobijene od korisnika.

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
2. METODE.....	7
3. ZAKONODAVNI OKVIR.....	8
4. FORMA IZVJEŠTAVANJA O REZULTATIMA MJERENJA NA MJERNIM STANICAMA.....	8
4.1. MJERNA STANICA – PLJEVLJA – GAGOVIĆA IMANJE.....	9
4.1.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja u Pljevljima na mjernoj stanici Gagovića imanje.....	10
REZIME.....	18
4.2. MJERNA STANICA-GRADINA.....	19
4.2.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernoj stanici Gradina	20
REZIME.....	25
4.3. MJERNA STANICA –BIJELO POLJE.....	27
4.3.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernoj stanici Bijelo Polje	28
REZIME.....	34
4.4. MJERNA STANICA PODGORICA-UT kružni tok, raskrsnica bul.Georgija Žukova i Zetskih vladara	35
4.4.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernoj stanici Podgorica-kružni tok, raskrsnica bul.Georgija Žukova i Zetskih vladara	36
REZIME.....	42
4.5. MJERNA STANICA –PODGORICA UB.....	43
4.5.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernoj stanici Podgorica –UB (Blok pet)	44
REZIME.....	48
4.6. MJERNA STANICA GORNJE MRKE	49
4.6.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernoj stanici Gornje Mrke	50
REZIME.....	55
4.7. MJERNA STANICA NIKŠIĆ.....	56
4.7.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernoj stanici u Nikšiću	57
REZIME.....	65
4.8. MJERNA STANICA BAR.....	66
4.8.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernoj stanici u Baru.....	67
REZIME.....	73
4.9. MJERNA STANICA KOTOR.....	74
4.9.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernoj stanici Kotor	75
REZIME.....	81

1. UVOD

Praćenje kvaliteta vazduha u Crnoj Gori tokom marta realizovano je u skladu sa Programom monitoringa vazduha za 2026. godinu izrađenim od strane Agencije za zaštitu životne sredine Crne Gore i Ugovor: Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore br. 07-D-253/2 i CETI br. 00-341 od od 19.02.2026.

U ovom izvještaju su predstavljeni rezultati mjerenja sa devet stacionarnih-mjernih stanica:

1.1. Mjerna stanica Pljevlja -Gagovića imanje (UB)

U mjernoj stanici Gagovića imanje koja se nalazi u Pljevljima vršeno je kontinualno mjerenje zagađujućih materija predstavljenih u tabeli 1, (UB-mjerno mjesto za mjerenje pozadinskog zagađenja u gradskom području).

Tabela 1. Mjerene / analizirane zagađujuće materije na mjernoj stanici u Pljevljima

R.B.	Formula/ oznaka	Naziv zagađujuće materije	Mjerna jedinica	Vrijeme usrednjavanja	Status mjerne opreme	
1.	PM _{2.5}	suspendovane čestice sa prečnikom manjim od 2.5µm	µg/m ³	24 sata	U funkciji	
2.	PM ₁₀	suspendovane čestice sa prečnikom manjim od 10µm	µg/m ³	24 sata		
3.	SO ₂	sumpor dioksid	µg/m ³	1sat 24 sata		
4.	NO	azot monoksid	µg/m ³	1 sat		
5.	NO ₂	azot dioksid	µg/m ³	1 sat		
6.	NO _x	ukupni azotni oksidi (kao NO ₂)	µg/m ³	1 sat		
7.	CO	ugljen monoksid	mg/m ³	8 sati pomično		
Analiza zbirnih sedmičnih uzoraka PM ₁₀ na sadržaj :						
2.1	Pb	olovo	µg/m ³	Sedam dana		
2.2	Cd	kadmijum	ng/m ³	Sedam dana		
2.3	As	arsen	ng/m ³	Sedam dana		
2.4	Ni	nikal	ng/m ³	Sedam dana		
2.5	BaP	benzo(a)piren	ng/m ³	Sedam dana		

1.2. Mjerna stanica Gradina (SB)

Na lokaciji Gradina vršeno je mjerenje zagađujućih materija predstavljenih u tabeli 2, (SB-mjerno mjesto za mjerenje pozadinskog zagađenja u prigradskom području).

Tabela 2. Mjerene / analizirane zagađujuće materije na mjernoj stanici Gradina

R.B.	Formula/ oznaka	Naziv zagađujuće materije	Mjerna jedinica	Vrijeme usrednjavanja	Status mjerne opreme
1.	NO	azot monoksid	µg/m ³	1 sat	U funkciji
2.	NO ₂	azot dioksid	µg/m ³	1 sat	
3.	NO _x	ukupni azotni oksidi (kao NO ₂)	µg/m ³	1 sat	
4.	SO ₂	sumpor dioksid	µg/m ³	1 sat; 24 sata	
5.	O ₃	ozon	µg/m ³	8 sati pomično	
6.	CH ₄	metan	ppm	24 sata	Nije u funkciji
7.	THC	ukupni ugljovodonici	ppmC	24 sata	
8.	NMHC	nemetanski ugljovodonici	ppmC	24 sata	
9.	Hg	gasovita živa	ng/m ³	24 sata	

1.3. Mjerna stanica Bijelo Polje (UB)

Na lokaciji u Bijelom Polju (UB-mjerno mjesto za mjerenje pozadinskog zagađenja u gradskom području) vršeno je kontinualno mjerenje zagađujućih materija predstavljenih u tabeli 3.

Tabela 3. Mjerene / analizirane zagađujuće materije na mjernoj stanici u Bijelom Polju

R.B.	Formula/ oznaka	Naziv zagađujuće materije	Mjerna jedinica	Vrijeme usrednjavanja	Status mjerne opreme	
1.	PM _{2.5}	suspendovane čestice sa prečnikom manjim od 10µm	µg/m ³	24 sata	U funkciji	
2.	PM ₁₀	suspendovane čestice sa prečnikom manjim od 2.5µm	µg/m ³	24 sata		
3.	NO	azot monoksid	µg/m ³	1 sat		
4.	NO ₂	azot dioksid	µg/m ³	1 sat		
5.	NO _x	ukupni azotni oksidi (kao NO ₂)	µg/m ³	1 sat		
6.	CO	ugljen monoksid	mg/m ³	8 sati pomično		
Analiza zbirnih sedmičnih uzoraka PM ₁₀ na sadržaj:						
1.1	Pb	olovo	µg/m ³	Sedam dana		
1.2	Cd	kadmijum	ng/m ³	Sedam dana		
1.3	As	arsen	ng/m ³	Sedam dana		
1.4	Ni	nikal	ng/m ³	Sedam dana		
1.5	BaP	benzo(a)piren	ng/m ³	Sedam dana		

1.4. Mjerna stanica Podgorica, kružni tok, raskrsnica bul.Georgija Žukova i Zetskih vladara (UT)

Na lokaciji u Podgorici na kružnom toku, raskrsnica bul. Georgija Žukova i Zetskih vladara (UT-mjerno mjesto za mjerenje zagađenja koje potiče od saobraćaja u gradskom području) su vršena kontinualna mjerenja zagađujućih materija predstavljenih u tabeli 4.

Tabela 4. Mjerene / analizirane zagađujuće materije/ na mjernoj stanici Podgorica-UT

R.B.	Formula/ oznaka	Naziv zagađujuće materije	Mjerna jedinica	Vrijeme usrednjavanja	Status mjerne opreme	
1.	C ₆ H ₆	benzen	µg/m ³	24 sata	Nije povezan na iskaz	
2.	PM ₁₀	suspendovane čestice sa prečnikom manjim od 10µm	µg/m ³	24 sata	U funkciji	
3.	NO	azot monoksid	µg/m ³	1 sat		
4.	NO ₂	azot dioksid	µg/m ³	1 sat		
5.	NO _x	ukupni azotni oksidi (kao NO ₂)	µg/m ³	1 sat		
6.	CO	ugljen monoksid	mg/m ³	8 sati pomično		
Analiza zbirnih sedmičnih uzoraka PM ₁₀ na sadržaj:						
2.1	Pb	olovo	µg/m ³	Sedam dana		
2.2	Cd	kadmijum	ng/m ³	Sedam dana		
2.3	As	arsen	ng/m ³	Sedam dana		
2.4	Ni	nikal	ng/m ³	Sedam dana		
2.5	BaP	benzo(a)piren	ng/m ³	Sedam dana		

1.5. Mjerna stanica Podgorica, Blok V (UB)

Na lokaciji u Podgorici, Blok V (UB-mjerno mjesto za mjerenje pozadinskog zagađenja u gradskom području) je vršeno kontinualno mjerenje zagađujućih materija predstavljenih u tabeli 5.

Tabela 5. Mjerene / analizirane zagađujuće materije na mjernoj stanici u Podgorici-Blok V

R.B.	Formula/ oznaka	Naziv zagađujuće materije	Mjerna jedinica	Vrijeme usrednjavanja	Status mjerne opreme
1.	PM ₁₀	suspendovane čestice sa prečnikom manjim od 10µm	µg/m ³	24 sata	U funkciji
2.	PM _{2.5}	suspendovane čestice sa prečnikom manjim od 2.5µm	µg/m ³	24 sata	
3.	SO ₂	sumpor dioksid	µg/m ³	1 sat; 24sata	
Analiza zbirnih sedmičnih uzoraka PM ₁₀ na sadržaj:					
1.1	Pb	olovo	µg/m ³	Sedam dana	
1.2	Cd	kadmijum	ng/m ³	Sedam dana	
1.3	As	arsen	ng/m ³	Sedam dana	
1.4	Ni	nikal	ng/m ³	Sedam dana	
1.5	BaP	benzo(a)piren	ng/m ³	Sedam dana	

1.6. Mjerna stanica Gornje Mrke (RB)

Na lokaciji Gornje Mrke (RB-mjerno mjesto za mjerenje pozadinskog zagađenja u ruralnom području) je vršeno mjerenje zagađujućih materija predstavljenih u tabeli 6.

Tabela 6. Mjerene / analizirane zagađujuće materije na mjernoj stanici Gornje Mrke

R.B.	Formula/ oznaka	Naziv zagađujuće materije	Mjerna jedinica	Vrijeme usrednjavanja	Status mjerne opreme
1.	NO	azot monoksid	µg/m ³	1 sat	U funkciji
2.	NO ₂	azot dioksid	µg/m ³	1 sat	
3.	NO _x	ukupni azotni oksidi (kao NO ₂)	µg/m ³	1 sat	
4.	O ₃	ozon	µg/m ³	8 sati pomično	
5.	CH ₄	metan	ppm	24 sata	
6.	NMHC	nemetanski ugljovodonici	ppmC	24 sata	
7.	THC	ukupni ugljovodonici	ppmC	24 sata	

1.7. Mjerna stanica Nikšić (UB)

Na mjernom mjestu u Nikšiću (UB-mjerno mjesto za mjerenje pozadinskog zagađenja u gradskom području) je u kontinuitetu vršeno mjerenje zagađujućih materija predstavljenih u tabeli 7.

Tabela 7. Mjerene / analizirane zagađujuće materije na mjernoj stanici u Nikšiću

R.B.	Formula/ oznaka	Naziv zagađujuće materije	Mjerna jedinica	Vrijeme usrednjavanja	Status mjerne opreme	
1.	PM _{2.5}	suspendovane čestice sa prečnikom manjim od 2.5µm	µg/m ³	24 sata	U funkciji	
2.	PM ₁₀	suspendovane čestice sa prečnikom manjim od 10µm	µg/m ³	24 sata		
3.	SO ₂	sumpor dioksid	µg/m ³	1 sat; 24sata		
4.	NO	azot monoksid	µg/m ³	1 sat		
5.	NO ₂	azot dioksid	µg/m ³	1 sat		
6.	NO _x	ukupni azotni oksidi (kao NO ₂)	µg/m ³	1 sat		
7.	O ₃	ozon	µg/m ³	8 sati pomično	Vanredni servis	
8.	CO	ugljen monoksid	mg/m ³	8 sati pomično	U funkciji	
Analiza zbirnih sedmičnih uzoraka PM ₁₀ na sadržaj :						
2.1	Pb	olovo	µg/m ³	Sedam dana		
2.2	Cd	kadmijum	ng/m ³	Sedam dana		
2.3	As	arsen	ng/m ³	Sedam dana		
2.4	Ni	nikal	ng/m ³	Sedam dana		
2.5	BaP	benzo(a)piren	ng/m ³	Sedam dana		

1.8. Mjerna stanica Bar (UB)

Na lokaciji u Baru (UB-mjerno mjesto za mjerenje pozadinskog zagađenja u gradskom području) su vršena mjerenja zagađujućih materija predstavljenih u tabeli 8.

Tabela 8. Mjerene / analizirane zagađujuće materije na mjernoj stanici u Baru

R.B.	Formula/ oznaka	Naziv zagađujuće materije	Mjerna jedinica	Vrijeme usrednjavanja	Status mjerne opreme	
1.	PM ₁₀	suspendovane čestice sa prečnikom manjim od 10µm	µg/m ³	24 sata	U funkciji	
2.	PM _{2.5}	suspendovane čestice sa prečnikom manjim od 2.5µm	µg/m ³	24 sata		
3.	NO	azot monoksid	µg/m ³	1 sat		
4.	NO ₂	azot dioksid	µg/m ³	1 sat		
4.	NO _x	ukupni azotni oksidi (kao NO ₂)	µg/m ³	1 sat		
5.	O ₃	ozon	µg/m ³	8 sati pomično		
Analiza zbirnih sedmičnih uzoraka PM ₁₀ na sadržaj :						
1.1	Pb	olovo	µg/m ³	Sedam dana		
1.2	Cd	kadmijum	ng/m ³	Sedam dana		
1.3	As	arsen	ng/m ³	Sedam dana		
1.4	Ni	nikal	ng/m ³	Sedam dana		
1.5	BaP	benzo(a)piren	ng/m ³	Sedam dana		

1.9. Mjerna stanica Kotor, Dobrota (UT)

Na lokaciji u Kotoru, naselje Dobrota (UT-mjerno mjesto za mjerenje zagađenja koje potiče od saobraćaja) vršena su kontinualna mjerenja zagađujućih materija predstavljenih u tabeli 9.

Tabela 9. Mjerene / analizirane zagađujuće materije/ na mjernoj stanici Kotor-UT

R.B.	Formula/ oznaka	Naziv zagađujuće materije	Mjerna jedinica	Vrijeme usrednjavanja	Status mjerne opreme	
1.	C ₆ H ₆	benzen	µg/m ³	24 sata	Istakao period etaloniranja	
2.	SO ₂	sumpor dioksid	µg/m ³	1 sat; 24 sata	Vanredni servis	
3.	PM ₁₀	suspendovane čestice sa prečnikom manjim od 10µm	µg/m ³	24 sata	U funkciji	
4.	NO	azot monoksid	µg/m ³	1 sat		
5.	NO _x	ukupni azotni oksidi (kao NO ₂)	µg/m ³	1 sat		
6.	NO ₂	azot dioksid	µg/m ³	1 sat		
7.	CO	ugljen monoksid	mg/m ³	8 sati pomično		
Analiza zbirnih sedmičnih uzoraka PM ₁₀ na sadržaj :						
3.1	Pb	olovo	µg/m ³	Sedam dana		
3.2	Cd	kadmijum	ng/m ³	Sedam dana		
3.3	As	arsen	ng/m ³	Sedam dana		
3.4	Ni	nikal	ng/m ³	Sedam dana		
3.5	BaP	benzo(a)piren	ng/m ³	Sedam dana		

2. METODE

Tokom realizacije Programa monitoringa kvaliteta vazduha, prikupljanja i analize uzoraka korištene su standardne MEST EN metode propisane Pravilnikom o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list Crne Gore”, br. 21/11, 32/16) date u tabeli 10.

Tabela 10. Standardne metode mjerenja

Standardna/referentna metoda / naziv	Oznaka
Standardna metoda za mjerenje koncentracije sumpor dioksida ultraljubičastom fluorescencijom	MEST EN 14212
Standardna metoda za mjerenje koncentracije azot monoksida i azot dioksida hemiluminiscencijom	MEST EN 14211
Standardna metoda za određivanje koncentracije ugljen monoksida nedisperzivnom infracrvenom spektroskopijom	MEST EN 14626
Standardna metoda za određivanje koncentracije ozona ultraljubičastom fotometrijom	MEST EN 14625
Standardna gravimetrijska metoda mjerenja za određivanje masene koncentracije suspendovanih čestica PM ₁₀ ili PM _{2,5}	MEST EN 12341
Standardna metoda za određivanje benzena u ambijentalnom vazduhu putem automatskog uzorkovanja pumpom sa gasnom hromatografijom na licu mjesta	MEST EN 14662-3
Standardna metoda za određivanje koncentracije benzo(a)pirena u vazduhu ambijenta	MEST EN 15549
Standardna metoda za određivanje koncentracije Pb, As, Cd i Ni u uzorcima suspendovanih čestica PM ₁₀	MEST EN 14902

Mjerna nesigurnost instrumenata zadovoljava ciljeve kvaliteta podataka i procijenjena je na osnovu tipskih odobrenja i testova radnih karakteristika u referentnim laboratorijama, u skladu sa relevantnim normama.

3. ZAKONODAVNI OKVIR

Mjerenja kvaliteta vazduha, obrada i analiza rezultata sa mjernih stanica je vršena u skladu sa:

- Zakonom o zaštiti vazduha („Sl. list Crne Gore“, br. 25/10, 40/11, 43/15),
- Uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list Crne Gore“, br. 25/12), u daljem tekstu Uredba,
- Pravilnikom o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list Crne Gore“, br. 21/11, 32/16),
- Uredbom o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha („Sl. list Crne Gore“, br. 44/10, 13/11, 64/18).

4. FORMA IZVJEŠTAVANJA O REZULTATIMA MJERENJA NA MJERNIM STANICAMA

Izveštavanje je koncipirano na način da je prvo dat opšti osvrt, meta-podaci počev od koordinata i bližih informacija o stanici, a potom slijede rezultati mjerenja koji su predstavljeni tabelarno i grafički uporedo sa propisanim graničnim/ciljnim vrijednostima i to:

a) Tabelarno:

- Dnevne srednje vrijednosti za: SO₂, NO, NO₂, NO_x, C₆H₆, CH₄, NMHC, THC, PM₁₀ i PM_{2.5},
- Maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti za CO i O₃,
- Mjesečne srednje vrijednosti sadržaja Pb, As, Cd, Ni, benzo(a)pirena, relevantnih predstavnika PAH-ova (markeri benzo(a)pirena) i ukupnih PAH-ova u suspendovanim česticama PM₁₀,
- Statistička obrada jednočasovnih srednjih vrijednosti SO₂, NO, NO₂ i NO_x,
- Statistička obrada dnevnih srednjih vrijednosti SO₂, C₆H₆, CH₄, NMHC, THC, PM₁₀ i PM_{2.5},
- Statistička obrada maksimalnih dnevnih osmočasovnih pomičnih srednjih vrijednosti O₃ i CO.

b) Grafički

- Jednočasovne srednje vrijednosti SO₂, NO, NO₂, NO_x,
- Dnevne srednje vrijednosti za suspendovane čestice PM₁₀ i SO₂.

Statistički pregled zagađujućih materija obuhvata:

- ukupan broj jednočasovnih mjerenja,
- minimalna jednočasovna vrijednost za navedeni mjerni period,
- maksimalna jednočasovna vrijednost za navedeni mjerni period,
- jednočasovna srednja vrijednost za navedeni mjerni period,
- medijana ili centralna vrijednost, od koje je 50% rezultata jednočasovnih vrijednosti manje ili veće,
- ukupan broj 24-časovnih mjerenja,
- minimalna 24-časovna vrijednost za navedeni mjerni period,
- maksimalna 24-časovna vrijednost za navedeni mjerni period,
- dnevna srednja vrijednost-koncentracija (u daljem tekstu 24-časovna vrijednost) za navedeni mjerni period,
- medijana ili centralna vrijednost, od koje je 50% rezultata 24-časovnih vrijednosti manje ili veće,
- broj prekoračenja propisane granične vrijednosti,
- statistika maksimalnih dnevnih osmočasovnih pomičnih srednjih vrijednosti ozona i ugljen monoksida.

Tabelarni i grafički prikaz svih ispitivanih parametara je praćen mišljenjem koncipiranim na bazi upoređivanja sa vrijednostima koje su normirane Uredbom.

Oznake i skraćenice upotrebljene u tabelama i na slikama:

- GV(DSV)-granična vrijednost – dnevna srednja vrijednost
- GV(MD8hSV)-granična vrijednost – maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost
- CV(MD8hSV)-ciljna vrijednost -maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost
- GV(GSV)- granična vrijednost - godišnja srednja vrijednost i
- CV (GSV) –ciljna vrijednost- godišnja srednja vrijednost

4.1. MJERNA STANICA - PLJEVLJA - GAGOVIĆA IMANJE

PODACI O STANICI-PLJEVLJA- GAGOVIĆA IMANJE			
1. Opšti podaci			
1.1.	Ime stanice	Pljevlja - Gagovića imanje	
1.2.	Ime grada	Pljevlja	
1.3.	Kod stanice	MNE_01_01	
1.4.	Naziv stručne institucije koja odgovara za stanicu	Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica d.o.o.	
1.5.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore	
1.6.	Ciljevi mjerenja	Procjena uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu, praćenje trenda	
1.7.	Geografske koordinate	G.dužina (m)	G.širina (m)
		43° 21'25.8336"	19° 20'56.9400"
	Nmv (m)	792	
1.8.	NUTS		
1.9.	Zagađujuće materije koje se mjere	PM ₁₀ , PM _{2.5} , SO ₂ , NO, NO ₂ , NO _x , CO, Pb, As, Cd, Ni i BaP	
1.10.	Meteorološki podaci	/	
1.11.	Druge informacije	/	
2. Klasifikacija stanice			
2.1.	Tip područja	Gradsko: trajno izgrađeno područje	
2.2.	Tip stanice u odnosu na izvor emisije	Urbana (UB)	
2.3.	Dodatne informacije o stanicu	/	
3. Mjerna oprema			
3.1.	Naziv		
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda		
	NO, NO ₂ , NO _x	Automatski analizator	Analiza-hemiluminiscencija
	SO ₂	Automatski analizator	Analiza-UV fluorescencija
	CO	Automatski analizator	Analiza-IR apsorpcija
	PM ₁₀	Ručno sakupljanje	Gravimetrija
	PM _{2.5}	Ručno sakupljanje	Gravimetrija
	Pb, As, Cd i Ni	Ručno sakupljanje	Analiza-ICP MS
	BaP	Ručno sakupljanje	Analiza-GCMS
4. Opis uzorkovanja			
4.1.	Lokacija mjernog mjesta	UB	
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	4m	
4.3.	Učestalost integrisanja podataka	1 sat, 24 sata	
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	Kontinuirano	

4.1.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja u Pljevljima na mjernoj stanici Gagovića imanje

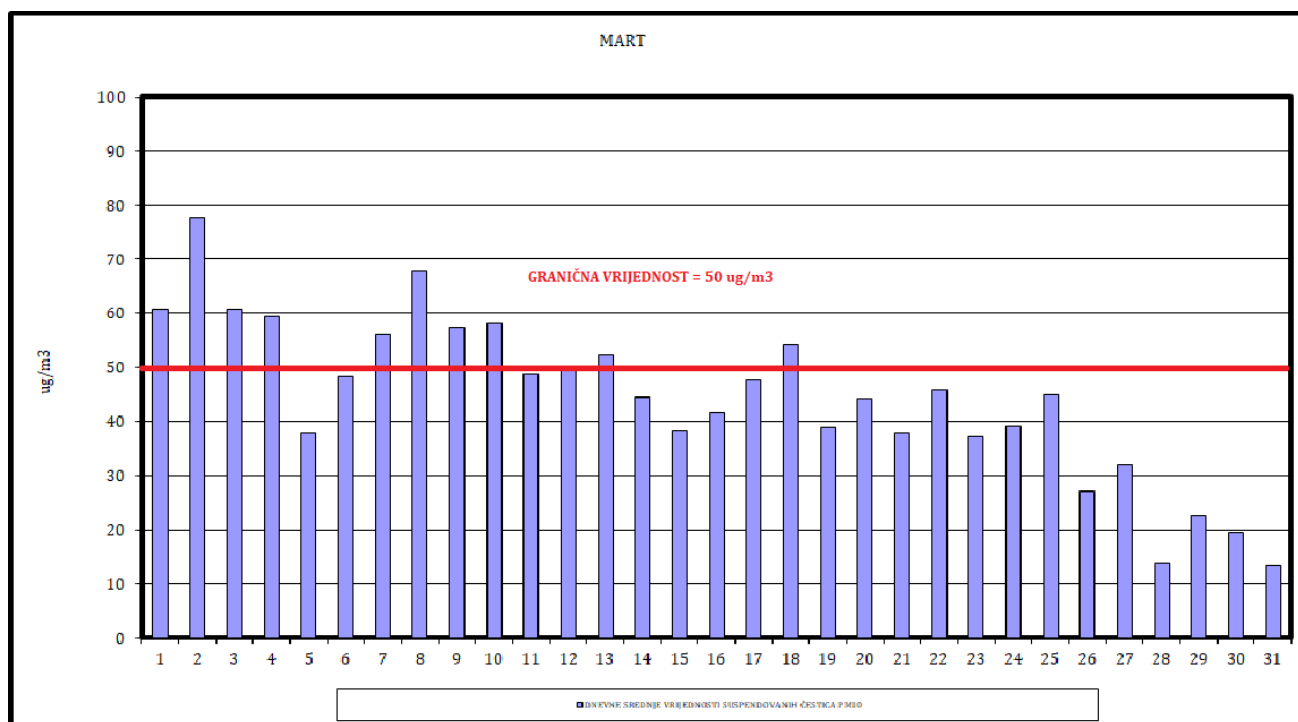
Tabela 11. Prikaz dnevnih srednjih vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀, PM_{2.5}, SO₂, NO, NO₂, NO_x i maksimalnih dnevnih osmočasovnih pomičnih srednjih vrijednosti CO

Datum	PM ₁₀	PM _{2.5}	SO ₂	NO	NO ₂	NO _x	CO
	µg/m ³						mg/m ³
1.03	60,82	47,73	54,97	15,73	36,03	60,80	1,35
2.03	77,73	59,45	56,18	19,86	38,56	67,98	1,60
3.03	60,64	48,73	50,47	16,86	30,43	57,38	1,67
4.03	59,36	45,82	45,35	22,08	38,85	73,64	1,21
5.03	37,87	32,45	37,03	6,98	21,47	31,41	1,07
6.03	48,18	38,00	38,41	12,07	27,47	45,09	1,13
7.03	56,09	44,18	44,52	12,49	31,92	50,59	1,12
8.03	67,91	55,09	47,40	11,86	34,47	54,29	1,41
9.03	57,45	44,91	38,75	12,11	30,57	46,51	1,47
10.03	58,18	45,82	40,80	15,82	31,71	57,28	1,53
11.03	48,73	38,00	37,21	11,91	35,25	55,41	1,13
12.03	49,73	37,73	43,65	10,45	31,43	46,09	1,23
13.03	52,36	40,00	42,55	8,87	31,30	44,50	1,11
14.03	44,36	29,09	38,54	8,31	30,57	44,40	1,08
15.03	38,18	29,91	36,69	5,23	27,06	34,50	0,83
16.03	41,64	30,55	30,98	3,77	18,82	27,05	1,07
17.03	47,91	42,00	34,02	3,81	25,05	29,65	1,13
18.03	54,18	43,18	35,53	8,17	25,07	38,01	1,48
19.03	39,00	30,45	36,25	5,29	18,70	23,12	0,91
20.03	44,27	35,36	40,36	18,28	28,36	57,84	1,26
21.03	37,82	28,64	39,95	5,00	23,60	33,33	1,12
22.03	45,91	34,18	36,89	4,61	20,98	26,64	0,97
23.03	37,27	30,64	40,28	6,93	23,83	35,94	1,29
24.03	39,09	33,64	34,10	14,49	26,87	47,42	1,00
25.03	45,00	33,00	31,12	11,31	28,65	46,03	1,13
26.03	27,18	22,27	34,07	3,14	20,42	27,17	0,98
27.03	31,91	29,00	34,66	6,50	21,34	31,62	0,93
28.03	13,73	11,55	27,25	2,66	11,20	15,25	0,48
29.03	22,55	21,91	30,79	4,60	19,00	25,96	0,74
30.03	19,55	17,55	35,42	4,09	15,74	22,02	0,62
31.03	13,27	12,27	28,35	2,42	9,71	13,62	0,49
GV (DSV)	50		125				
GV (GSV)	40	20			40	30	
GV(MD8hSV)							10

4.1.2. Rezultati mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀

Tabela 12. Statistička obrada rezultata mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀

Broj 24-časovnih mjerenja	31
Procenat validnih 24 časovnih mjerenja (%), OP	100
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	13,27
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	77,73
Prosječna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	44,45
Medijana dnevne srednje vrijednosti usrednjavanja (µg/m ³)	45,00
Broj prekoračenja dnevne srednje vrijednosti GV	10
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Dnevna srednja vrijednost	50 µg/m³ Ne smije biti prekoračena preko 35 puta godišnje
Godišnja srednja vrijednost	40 µg/m³

Slika 1. Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀

Deset dnevnih srednjih vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ tokom mjerenja u martu je bilo iznad propisane granične vrijednosti.

4.1.3. Rezultati mjerenja suspendovanih čestica PM_{2.5}

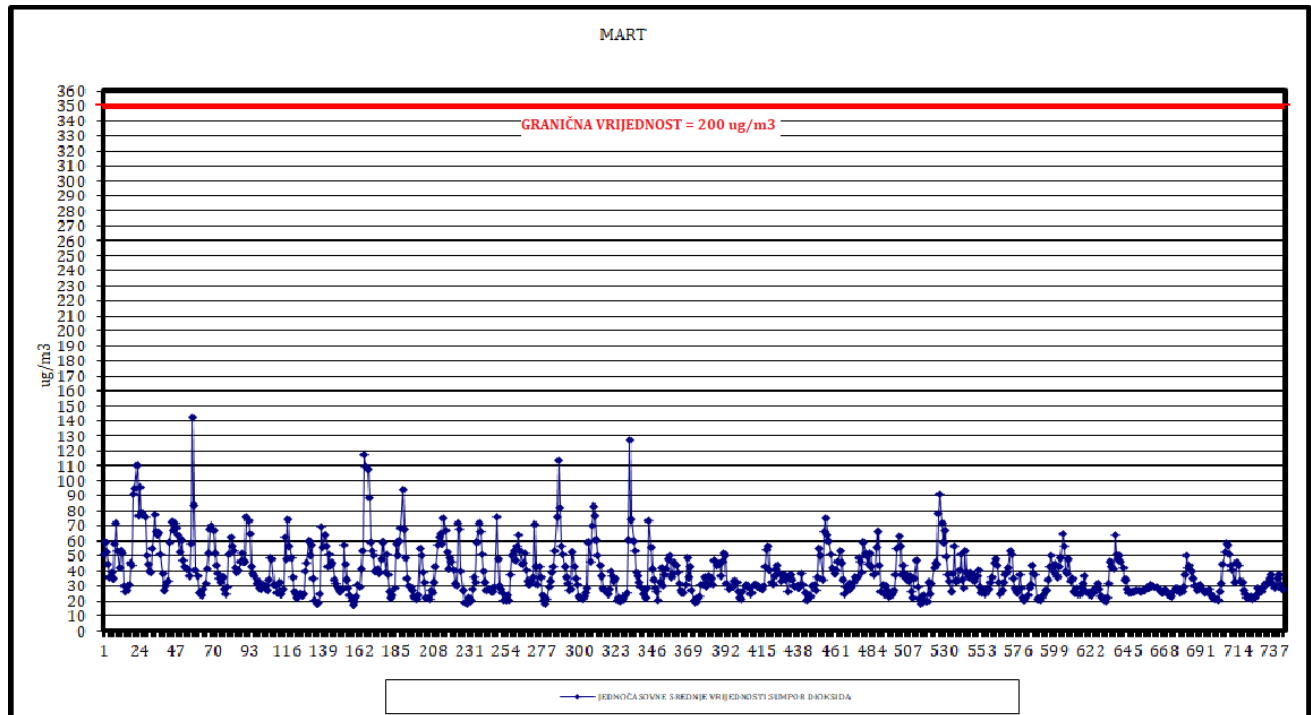
Tabela 13. Statistička obrada rezultata mjerenja suspendovanih čestica PM_{2.5}

Broj 24-časovnih mjerenja	31
Procenat validnih 24-časovnih mjerenja (%), OP	100
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	11,55
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	59,45
Prosječna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	35,26
Medijana dnevnih srednjih vrijednosti (µg/m ³)	34,18
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Godišnja srednja vrijednost	20 µg/m³

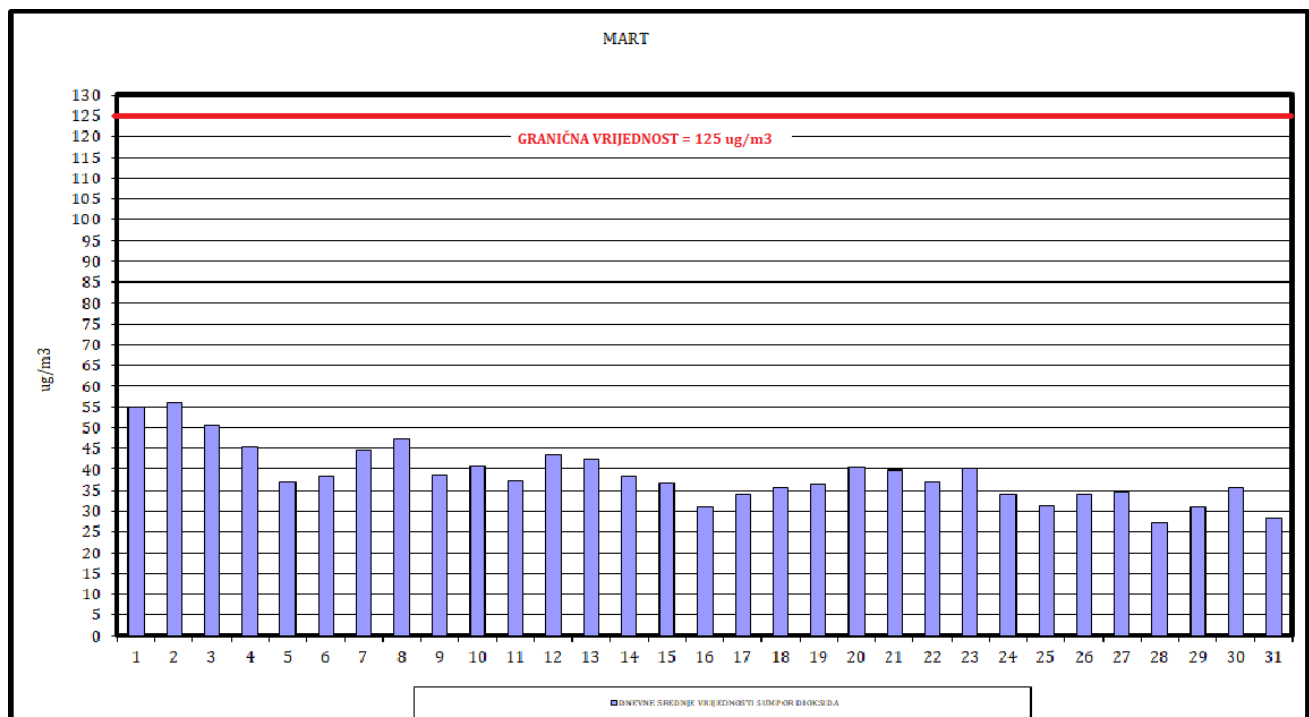
4.1.4. Sumpor dioksid

Tabela 14. Statistička obrada rezultata mjerenja sumpor dioksida

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	17,32
Maksimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	142,58
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	38,81
Medijana jednočasovnih srednjih vrijednosti (µg/m ³)	34,13
Broj 24-časovnih mjerenja	31
Procenat validnih 24-časovnih vremena usrednjavanja	100
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	27,25
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	56,18
Prosječna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	38,79
Medijana srednjih dnevnih vrijednosti (µg/m ³)	37,21
Broj prekoračenja jednočasovne GV	0
Broj prekoračenja dnevne srednje GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Jednočasovna srednja vrijednost	350 µg/m³ Ne smije biti prekoračena preko 24 puta godišnje
Dnevna srednja vrijednost	125 µg/m³ Ne smije biti prekoračena preko 3 puta godišnje

Slika 2. Jednočasovne srednje vrijednosti sumpor dioksida

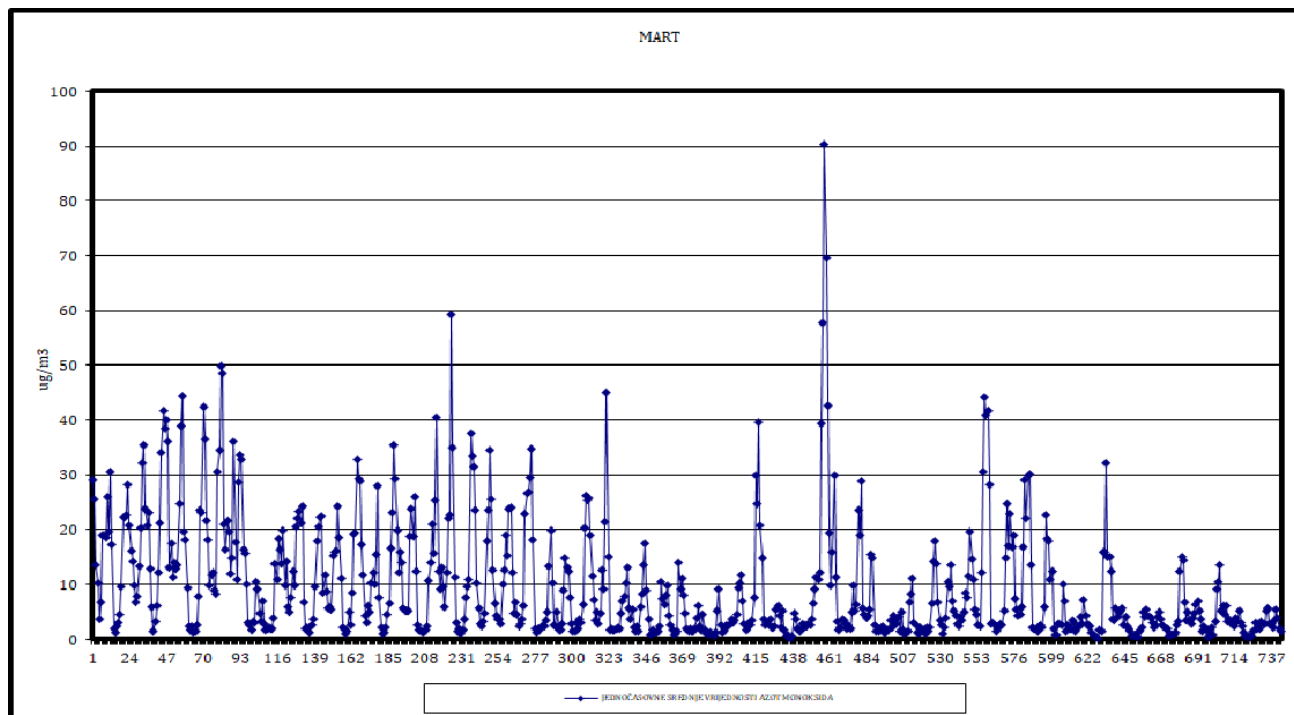
Slika 3. Dnevne srednje vrijednosti sumpor dioksida

Sve jednočasovne i dnevne srednje vrijednosti koncentracija sumpor dioksida tokom marta mjeseca su bile ispod propisanih graničnih vrijednosti.

4.1.5. Azot monoksid

Tabela 15. Statistička obrada rezultata mjerenja azot monoksida

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,27
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	90,36
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	9,55
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	4,96

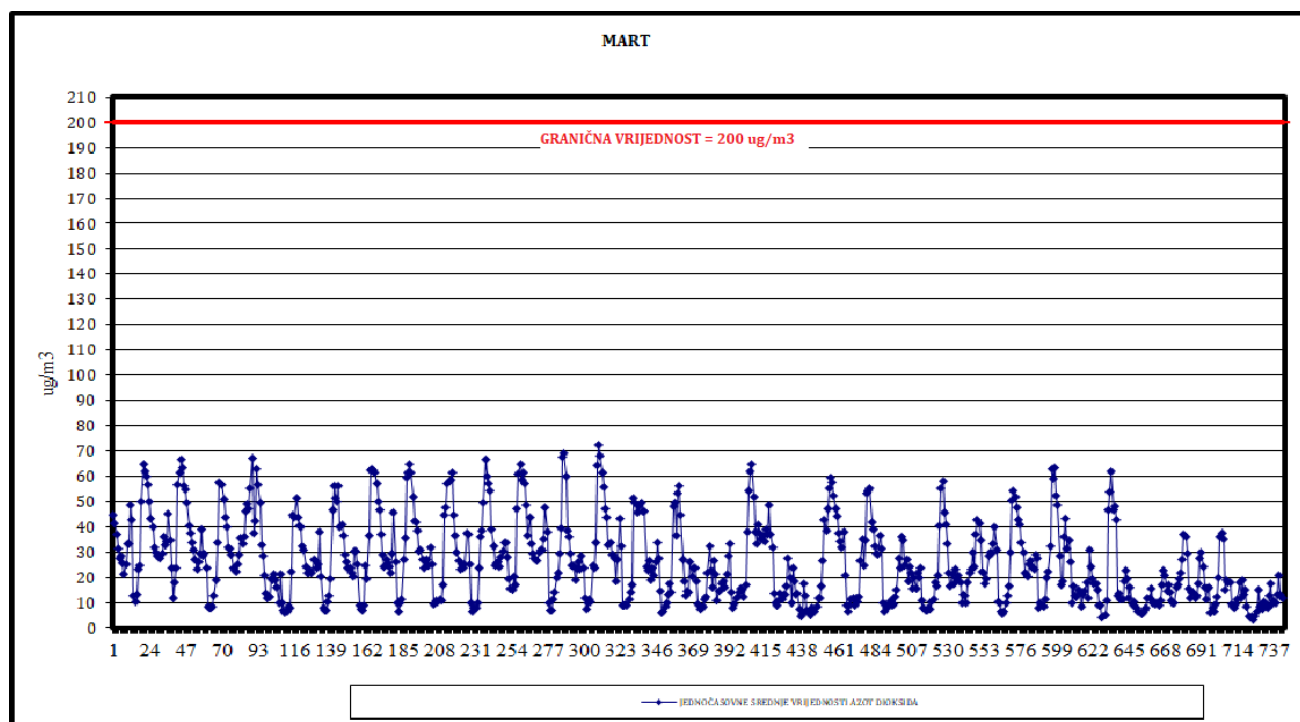
Slika 4. Jednočasovne srednje vrijednosti azot monoksida

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

4.1.6. Azot dioksid

Tabela 16. Statistička obrada rezultata mjerenja azot dioksida

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	3,27
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	72,34
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	26,29
Medijana jednočasovnih srednjih vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	23,54
Broj prekoračenja jednočasovne GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Jednočasovna srednja vrijednost	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ Ne smije biti prekoračena preko 18 puta godišnje
Godišnja srednja vrijednost	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

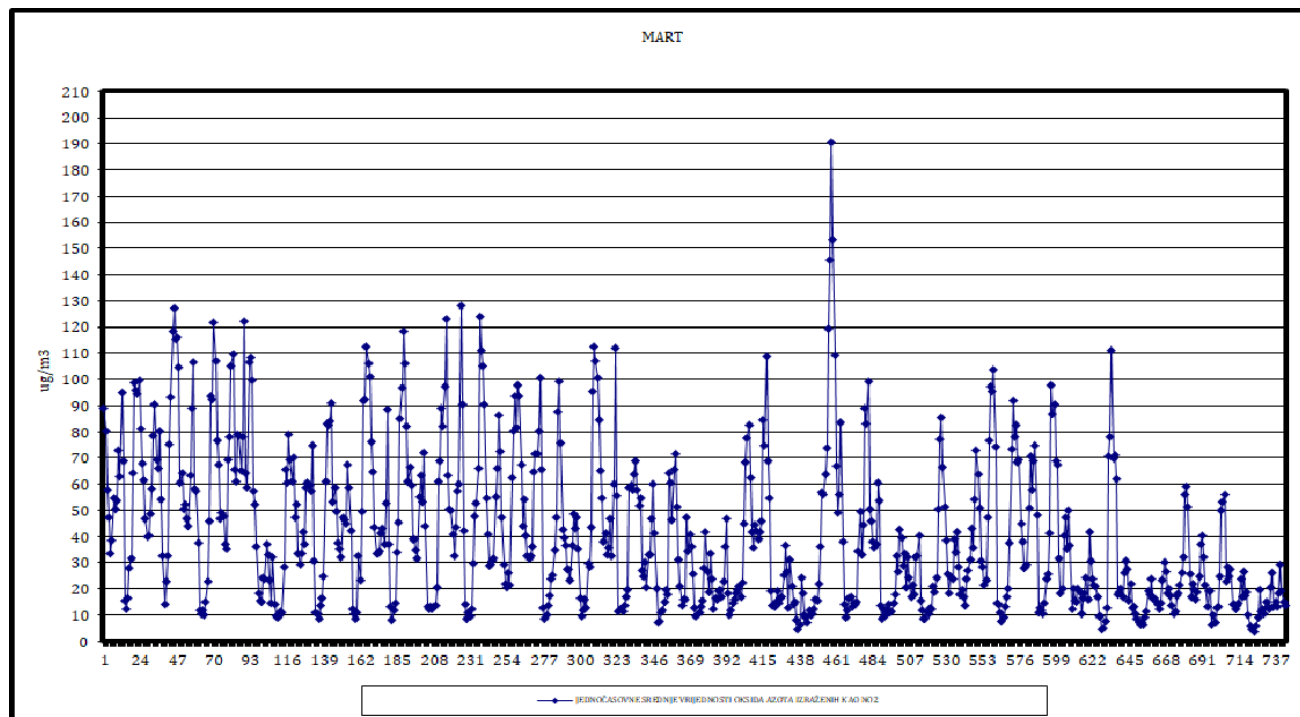
Slika 5. Jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida

Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.1.7. Ukupni oksidi azota izraženi kao NO₂

Tabela 17. Statistička obrada rezultata ukupnih oksida azota

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	3,71
Maksimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	190,48
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	41,02
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja(µg/m ³)	32,67

Slika 6. Jednočasovne srednje vrijednosti ukupnih oksida azota

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisan kritični nivo za zaštitu vegetacije od 30 µg/m³ kao godišnja srednja vrijednost.

4.1.8. Ugljen monoksid

Tabela 18. Statistička obrada rezultata mjerenja ugljen monoksida

Broj maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti	31
Procenat validnih max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (%), OP	100
Minimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost (mg/m ³)	0,48
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost (mg/m ³)	1,67
Srednja vrijednost max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (mg/m ³)	1,11
Medijana maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (mg/m ³)	1,12
Broj prekoračenja max. dnevne osmočasovne srednje GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost	10 mg/m³

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ugljen monoksida na ovom mjernom mjestu tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.1.9. Srednje mjesečne vrijednosti sadržaja teških metala (Pb, Cd, As i Ni) i benzo(a)pirena u suspendovanim česticama PM₁₀

Tabela 19. Srednje vrijednosti sadržaja teških metala u PM₁₀

Parametar	Pb (µg/m ³)	Cd (ng/m ³)	As (ng/m ³)	Ni (ng/m ³)
Srednja vrijednost	<0,005	<0,5	0,82	<1,0
GV (GSV)	0,5			
CV (GSV)		5	6	20

Tabela 20. Srednje vrijednosti sadržaja benzo(a)pirena, relevantnih predstavnika PAH-ova, markera benzo(a)pirena i ukupnih PAH-ova u PM₁₀

Parametar	BaP (ng/m ³)	Markeri BaP (ng/m ³)	PAH (ng/m ³)
Srednja vrijednost	3,40	13,25	28,73
CV (GSV)	1	/	/

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadržaj olova, kadmijuma, arsena, nikla, i benzo(a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou.

REZIME

Suspendovane čestice PM₁₀

Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ su upoređene sa propisanom graničnom vrijednošću (50 µg/m³), za dnevnu srednju vrijednost, koja se ne smije prekoračiti više od 35 puta u toku godine. Deset dnevnih srednjih vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ tokom mjerenja u martu je bilo iznad propisane granične vrijednosti.

Suspendovane čestice PM_{2.5}

Za suspendovane čestice PM_{2.5} su propisani standardni kvaliteta na godišnjem nivou.

Sumpor dioksid

Sve jednočasovne i dnevne srednje vrijednosti koncentracija sumpor dioksida tokom marta mjeseca su bile ispod propisanih graničnih vrijednosti.

Azot monoksid

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

Azot dioksid

Rezultati mjerenja azot dioksida (kao jednočasovne srednje vrijednosti) su upoređeni sa propisanom graničnom vrijednošću za jednočasovnu srednju vrijednost, (200 µg/m³).

Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Ukupni oksidi azota (NO_x) izraženi kao NO₂

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisana granična vrijednost za zaštitu vegetacije od 30 µg/m³ na godišnjem nivou.

Ugljen monoksid

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ugljen monoksida na ovom mjernom mjestu tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Sadržaj olova, kadmijuma, arsena, nikla i benzo (a)pirena u PM₁₀

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadržaj olova, nikla, arsena, kadmijuma i benzo(a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou, kao i drugih relevantnih policikličnih aromatičnih ugljovodonika: benzo(a)antracena, benzo(b)fluoroantena, benzo(j)fluoroantena, benzo(k)fluoroantena, ideno(a.2.3-c.d)pirena, dibenzo(a.h)antracena i ostalih PAH-ova za koje nijesu propisani standardi kvaliteta vazduha već samo mjere kontrole.

4.2. MJERNA STANICA-GRADINA

PODACI O STANICI-GRADINA			
1. Opšti podaci			
1.1.	Ime stanice	Gradina	
1.2.	Ime grada	Pljevlja	
1.3.	Kod stanice	MNE_01_02	
1.4.	Naziv stručne institucije koja odgovara za stanicu	Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica d.o.o.	
1.5.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore	
1.6.	Ciljevi mjerenja	Procjena uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu. praćenje trenda	
1.7.	Geografske koordinate	G.dužina (m)	G.širina (m)
		43° 16'24.1500"	19°16'50.0400"
	Nmv (m)	999	
1.8.	NUTS		
1.9.	Zagađujuće materije koje se mjere	SO ₂ , NO, NO ₂ , NO _x , CH ₄ , NMHC, THC, Hg i O ₃	
1.10.	Meteorološki podaci	/	
1.11.	Druge informacije	/	
2. Klasifikacija stanice			
2.1.	Tip područja	Ruralno	
2.2.	Tip stanice u odnosu na izvor emisije	SB	
2.3.	Dodatne informacije o stanici		
3. Mjerna oprema			
3.1.	Naziv		
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda		
	SO ₂	Automatski analizator	Analiza-UV fluorescencija
	NO, NO ₂ , NO _x	Automatski analizator	Analiza-hemiluminiscencija
	CH ₄ , THC	Automatski analizator	Analiza-Gasna hromatografija
	Hg	Automatski analizator	CVAAS
	O ₃	Automatski analizator	Analiza-Fotometrija
4. Opis uzorkovanja			
4.1.	Lokacija mjernog mjesta	SB	
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	4m	
4.3.	Učestalost integrisanja podataka	1 sat, 24 sata	
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	Kontinuirano	

4.2.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernoj stanici Gradina

Tabela 21. Srednje dnevne vrijednosti SO₂, NO, NO₂, NO_x, CH₄, NMHC, THC i max.dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti O₃

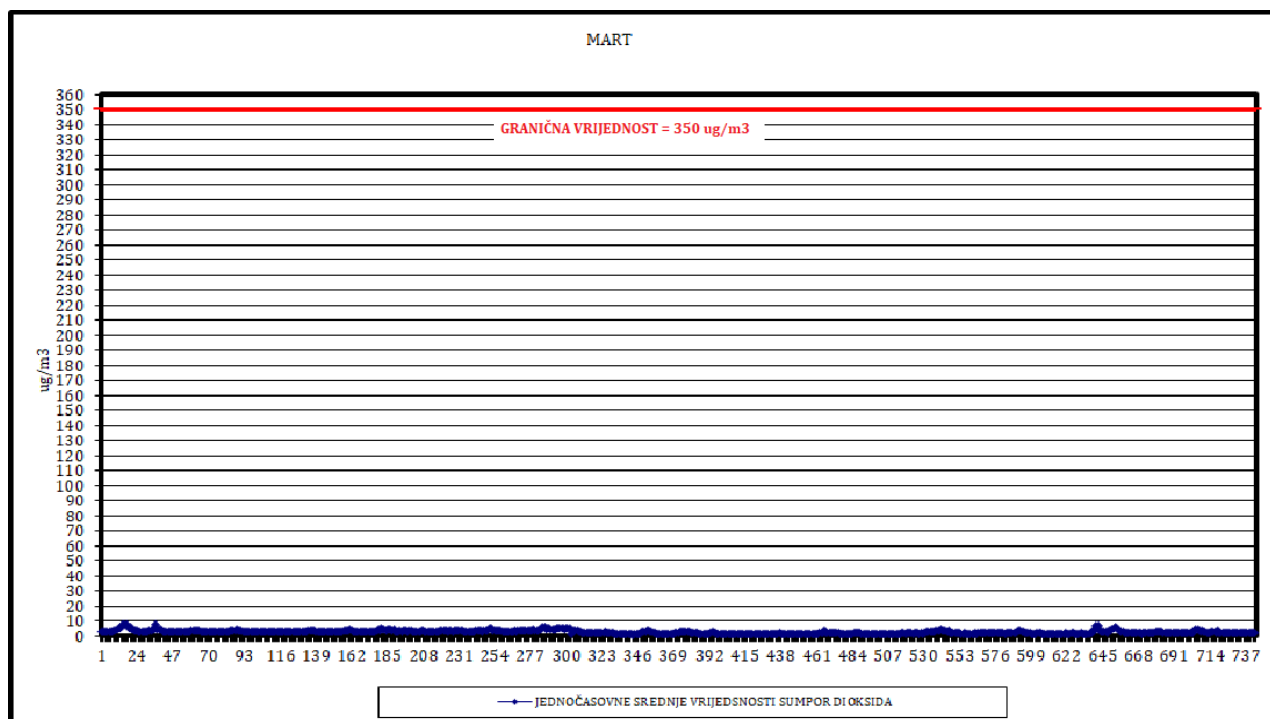
Datum	SO ₂	NO	NO ₂	NO _x	O ₃	CH ₄ *	NMHC*	THC*
	µg/m ³					mg/m ³	ppmC	ppmC
1.03	3,10	1,45	0,81	3,02	62,70			
2.03	3,02	0,91	0,35	1,73	52,66			
3.03	2,83	0,94	0,60	2,03	48,08			
4.03	2,90	1,34	3,21	5,26	47,13			
5.03	3,00	1,18	1,29	3,09	65,59			
6.03	3,03	0,95	0,84	2,29	52,29			
7.03	2,90	1,16	1,01	2,78	62,92			
8.03	3,02	1,48	1,49	3,75	61,44			
9.03	3,23	1,36	1,33	3,40	37,37			
10.03	3,04	0,89	0,58	1,93	57,52			
11.03	3,05	1,03	0,63	2,20	63,57			
12.03	4,22	1,52	1,30	3,62	55,41			
13.03	3,62	1,50	1,40	3,68	48,24			
14.03	1,34	1,16	1,06	2,83	73,78	1,10	0,02	1,66
15.03	1,00	1,19	1,12	2,93	63,24	1,10	0,02	1,67
16.03	1,45	1,95	2,23	5,20	74,22	1,12	0,03	1,70
17.03	1,09	1,71	1,87	4,47	61,19	1,14	0,03	1,73
18.03	1,11	1,85	2,18	5,01	58,81	1,13	0,02	1,72
19.03	1,22	1,70	2,11	4,71	63,40	1,12	0,01	1,68
20.03	1,18	1,20	1,64	3,47	52,27	1,11	0,01	1,68
21.03	1,36	1,08	1,06	2,70	46,52	1,11	0,01	1,68
22.03	1,50	0,95	0,90	2,35	36,01	1,10	0,02	1,67
23.03	1,63	1,41	1,54	3,70	58,51	1,11	0,02	1,68
24.03	1,74	1,31	1,58	3,57	49,19	1,12	0,02	1,70
25.03	1,60	4,47	15,38	22,22	56,11	1,11	0,03	1,68
26.03	1,74	5,73	17,41	26,17	62,46	1,08	0,03	1,65
27.03	2,13	3,91	12,12	18,10	83,89	1,10	0,02	1,66
28.03	2,76	1,88	2,38	5,25	65,31	1,12	0,03	1,70
29.03	1,88	1,60	1,83	4,27	69,79	1,13	0,02	1,71
30.03	2,71	6,58	9,61	19,67	61,36	1,13	0,02	1,71
31.03	2,01	1,58	1,93	4,33	63,06	1,12	0,02	1,70
GV (SDV)	125							
GV (SGV)			40					
CV (MD8hSV)					120			

*Rezultati mjerenja CH₄, NMHC i THC na stanici Pljevlja-Gradina su izvan obima akreditacije CETI-ja

4.2.2. Sumpor dioksid

Tabela 22. Statistička obrada rezultata mjerenja sumpor dioksida

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,77
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	8,00
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	2,53
Medijana jednočasovnih srednjih vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	2,58
Broj 24-časovnih mjerenja	31
Procenat validnih 24-časovnih vremena usrednjavanja	100
Minimalna dnevna srednja vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	1,00
Maksimalna dnevna srednja vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	4,22
Prosječna srednja dnevna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	2,27
Medijana srednjih dnevnih vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	2,13
Broj prekoračenja jednočasovne GV	0
Broj prekoračenja dnevne srednje GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Jednočasovna srednja vrijednost	350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ Ne smije biti prekoračena preko 24 puta godišnje
Dnevna srednja vrijednost	125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ Ne smije biti prekoračena preko 3 puta godišnje

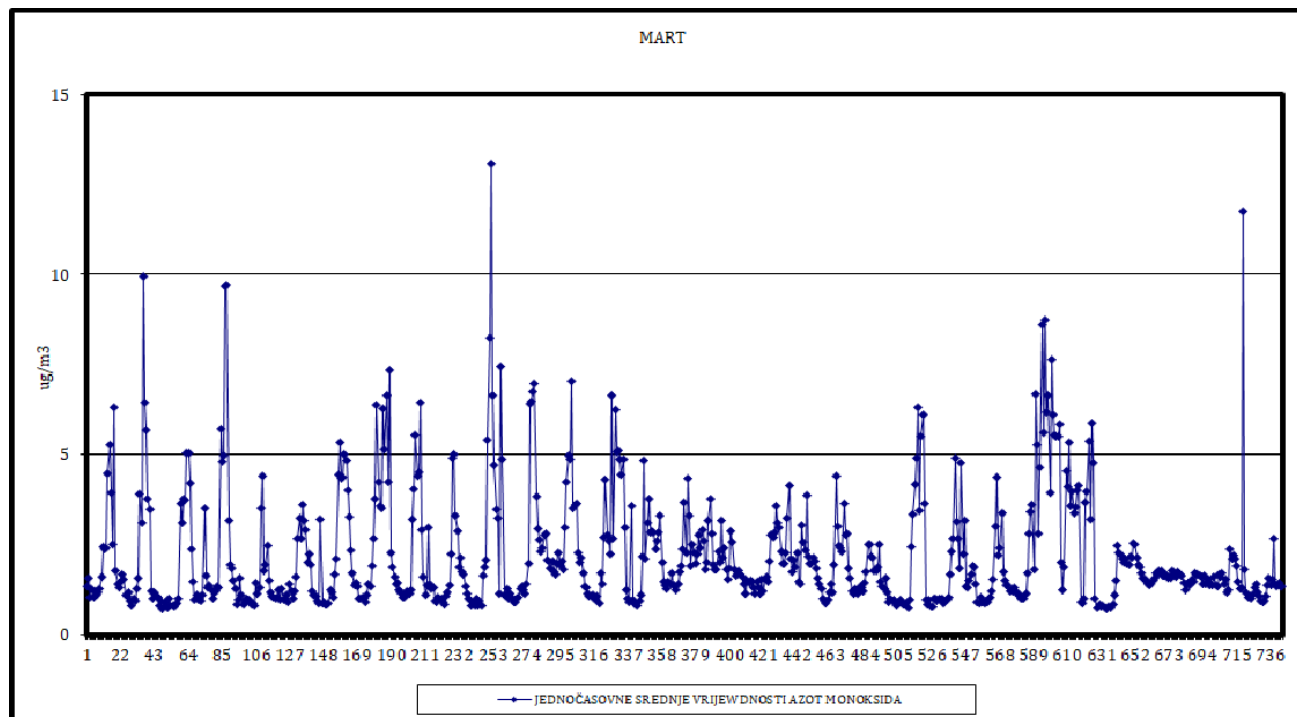
Slika 7. Jednočasovne srednje vrijednosti sumpor dioksida

Sve jednočasovne i srednje dnevne vrijednosti koncentracija sumpor dioksida tokom marta mjeseca su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.2.3. Azot monoksid

Tabela 23. Statistička obrada rezultata mjerenja azot monoksida

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,69
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	13,07
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	2,20
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	1,61

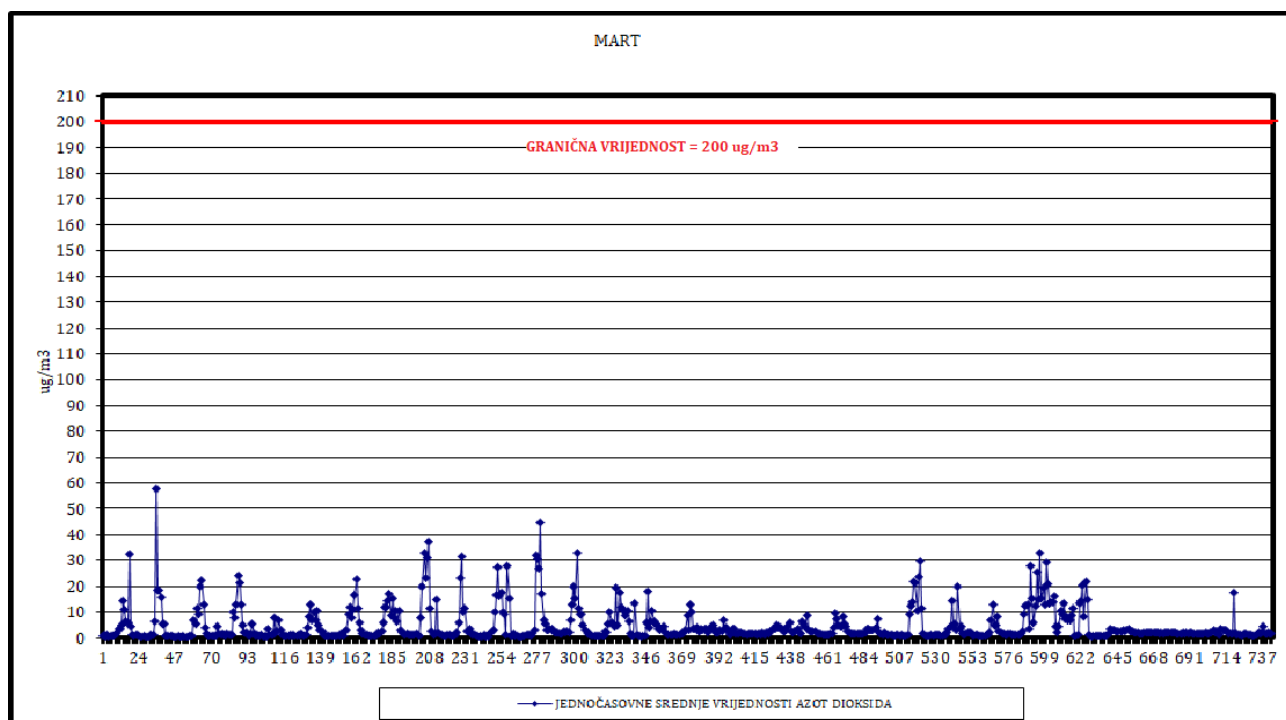
Slika 8. Jednočasovne srednje vrijednosti azot monoksida

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

4.2.4. Azot dioksid

Tabela 24. Statistička obrada rezultata mjerenja azot dioksida

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,21
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	57,73
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	4,57
Medijana jednočasovnih srednjih vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	1,93
Broj prekoračenja jednočasovne GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Jednočasovna srednja vrijednost	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Godišnja srednja vrijednost	Ne smije biti prekoračena preko 18 puta godišnje 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

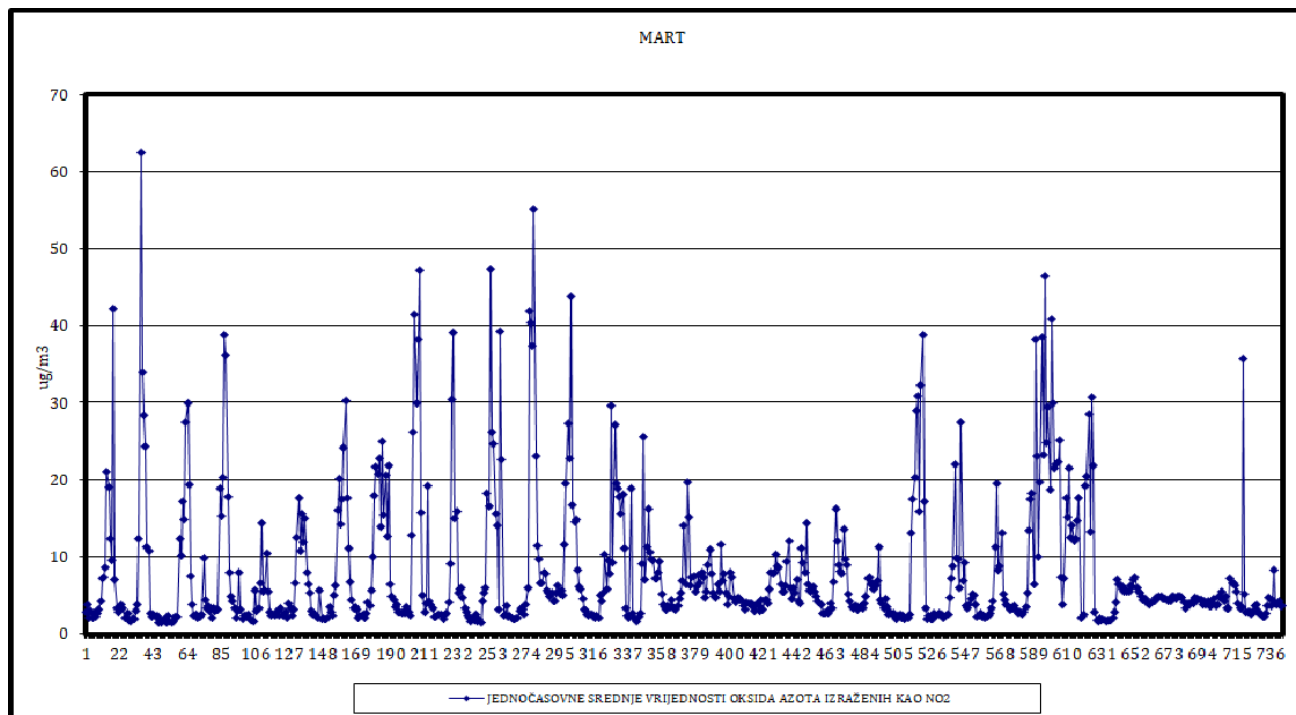
Slika 9. Jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida

Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.2.5. Ukupni oksidi azota izraženi kao NO₂

Tabela 25. Statistička obrada rezultata ukupnih oksida azota

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	1,40
Maksimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	62,49
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	7,90
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja(µg/m ³)	4,40

Slika 10. Jednočasovne srednje vrijednosti ukupnih oksida azota

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisan kritični nivo za zaštitu vegetacije od 30 µg/m³ kao godišnja srednja vrijednost.

4.2.6. Ozon

Tabela 26. Statistička obrada mjerenja vrijednosti ozona

Broj maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti	31
Procenat validnih max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (%)	100
Minimalna dnevna osmočasovna srednja dnevna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	36,01
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	83,89
Srednja vrijednost max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	58,52
Medijana maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti	61,19
Broj prekoračenja max. dnevne osmočasovne srednje CV	0
Period usrednjavanja	Ciljna vrijednost
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ozona tokom marta mjeseca su bile ispod propisane ciljne vrijednosti.

4.2.7. Metan, nemetanski i ukupni ugljovodnici

Tabela 27. Statistička obrada rezultata mjerenja metana

Broj 24-časovnih mjerenja	18
Procenat validnih 24 časovnih mjerenja (%), OP	58,06
Minimalna 24-časovna vrijednost (mg/m^3)	1,08
Maksimalna 24-časovna vrijednost (mg/m^3)	1,14
Srednja vrijednost 24-časovnih vremena usrednjavanja (mg/m^3)	1,11
Medijana 24-časovnih vremena usrednjavanja (mg/m^3)	1,11

Tabela 28. Statistička obrada rezultata mjerenja NMHC (nemetanski ugljovodnici)

Broj 24-časovnih mjerenja	18
Procenat validnih 24 časovnih mjerenja (%), OP	58
Minimalna 24-časovna vrijednost (ppmC)	0,01
Maksimalna 24-časovna vrijednost (ppmC)	0,03
Srednja vrijednost 24-časovnih vremena usrednjavanja (ppmC)	0,02
Medijana 24-časovnih vremena usrednjavanja (ppmC)	0,02

Tabela 29. Statistička obrada rezultata mjerenja THC (ukupni ugljovodnici)

Broj 24-časovnih mjerenja	18
Procenat validnih 24 časovnih mjerenja (%), OP	58,06
Minimalna 24-časovna vrijednost (ppmC)	1,65
Maksimalna 24-časovna vrijednost (ppmC)	1,73
Srednja vrijednost 24-časovnih vremena usrednjavanja (ppmC)	1,69
Medijana 24-časovnih vremena usrednjavanja (ppmC)	1,68

Za ove polutante nijesu propisane granične vrijednosti već samo mjere kontrole. praćenje na pozadinskim stanicama.

REZIME

Sumpor dioksid

Sve jednočasovne i dnevne srednje vrijednosti koncentracija sumpor dioksida tokom marta mjeseca su bile ispod propisanih graničnih vrijednosti.

Azot monoksid

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

Azot dioksid

Rezultati mjerenja azot dioksida (kao jednočasovne srednje vrijednosti) su upoređeni sa propisanom graničnom vrijednošću za jednočasovnu srednju vrijednost, (200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Ukupni oksidi azota (NO_x) izraženi kao NO₂

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisana granična vrijednost za zaštitu vegetacije od 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ na godišnjem nivou.

Ozon

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ozona tokom marta mjeseca su bile ispod propisane ciljne vrijednosti.

Metan, nemetanski i ukupni ugljovodoni

Za ove polutante nijesu propisane granične vrijednosti već samo mjere kontrole, praćenje na pozadinskim stanicama.

4.3. MJERNA STANICA –BIJELO POLJE

PODACI O STANICI-BIJELO POLJE			
1. Opšti podaci			
1.1.	Ime stanice	Bijelo Polje- Nikoljac	
1.2.	Ime grada	Bijelo Polje	
1.3.	Kod stanice		
1.4.	Naziv stručne institucije koja odgovara za stanicu	Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica d.o.o.	
1.5.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore	
1.6.	Ciljevi mjerenja	Procjena uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu, praćenje trenda	
1.7.	Geografske koordinate	G.dužina (m)	G.širina (m)
		43° 1' 46.0992"	19° 44'33.0432"
1.8.	NUTS	Nmv (m) 572	
1.9.	Zagađujuće materije koje se mjere	PM ₁₀ , PM _{2.5} , NO, NO ₂ , NO _x , CO, Pb, As, Cd, Ni i BaP	
1.10.	Meteorološki podaci	/	
1.11.	Druge informacije	/	
2. Klasifikacija stanice			
2.1.	Tip područja	Gradsko: trajno izgrađeno područje	
2.2.	Tip stanice u odnosu na izvor emisije	Urbana (UB)	
2.3.	Dodatne informacije o stanici		
3. Mjerna oprema			
3.1.	Naziv		
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda		
	NO, NO ₂ , NO _x	Automatski analizator	Analiza-hemiluminiscencija
	CO	Automatski analizator	Analiza-IR apsorpcija
	PM ₁₀	Ručno sakupljanje	Gravimetrija
	PM _{2.5}	Ručno sakupljanje	Gravimetrija
	Pb, As, Cd i Ni	Ručno sakupljanje	Analiza-ICP MS
	BaP	Ručno sakupljanje	Analiza-GCMS
4. Opis uzorkovanja			
4.1.	Lokacija mjernog mjesta	UB	
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	4m	
4.3.	Učestalost integrisanja podataka	1 sat, 24 sata	
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	Kontinuirano	

4.3.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernoj stanici Bijelo Polje

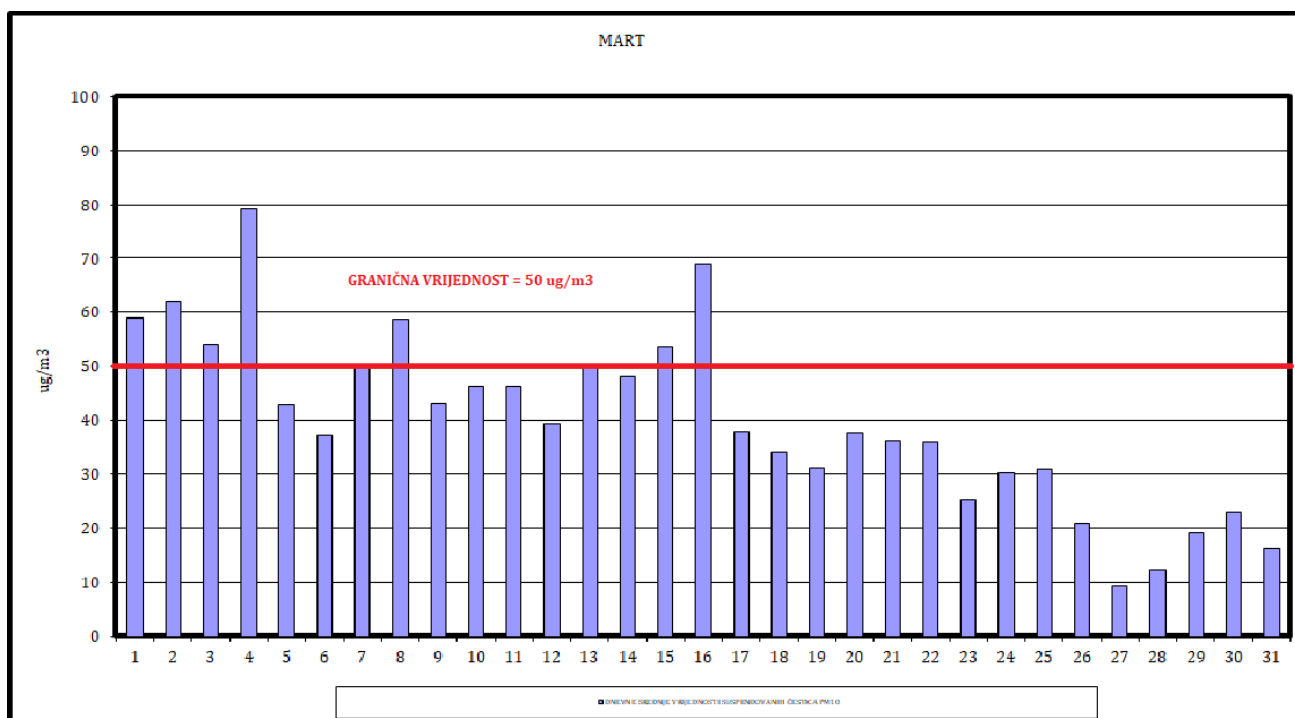
Tabela 30. Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀, PM_{2.5}, NO, NO₂, NO_x i maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti CO

Datum	PM ₁₀	PM _{2.5}	NO	NO ₂	NO _x	CO
	µg/m ³					mg/m ³
1.03	59,00	50,36	9,41	20,66	35,06	1,70
2.03	62,00	52,64	10,63	22,79	39,05	1,77
3.03	54,00	44,55	9,14	22,24	36,23	1,61
4.03	79,27	64,64	16,92	24,43	50,31	2,47
5.03	42,82	35,82	8,09	19,23	31,62	2,31
6.03	37,18	31,09	8,01	18,76	31,02	1,10
7.03	49,73	41,45	8,34	21,81	34,56	1,50
8.03	58,64	49,09	6,42	22,66	32,49	1,58
9.03	43,18	37,64	4,76	21,18	28,46	1,42
10.03	46,27	38,18	6,66	23,60	33,79	1,19
11.03	46,18	39,18	6,30	23,36	33,00	1,24
12.03	39,45	31,73	4,72	21,24	28,46	1,17
13.03	50,55	38,36	5,45	24,21	32,54	1,11
14.03	48,00	37,82	4,26	21,51	28,02	1,16
15.03	53,64	43,82	4,98	23,23	30,85	1,18
16.03	69,09	53,82	6,25	26,23	35,79	1,43
17.03	37,82	33,36	8,62	19,50	32,69	1,47
18.03	33,91	22,45	6,37	14,33	24,08	0,76
19.03	31,09	20,82	1,67	14,61	17,16	0,71
20.03	37,64	30,91	3,10	21,33	26,07	0,91
21.03	36,18	30,64	2,39	19,53	23,19	1,06
22.03	36,00	29,36	2,58	17,01	20,96	0,99
23.03	25,36	22,09	2,70	14,28	18,42	0,99
24.03	30,27	27,45	4,66	17,48	24,61	0,98
25.03	30,91	26,64	3,61	16,70	22,22	1,03
26.03	20,91	17,36	2,61	12,69	16,67	0,83
27.03	9,18	7,64	4,15	9,84	16,19	0,48
28.03	12,18	11,09	2,52	8,89	12,74	0,64
29.03	19,00	18,82	4,64	10,62	17,72	0,67
30.03	22,82	19,82	3,13	12,92	17,70	0,82
31.03	16,18	14,18	2,94	11,50	16,00	0,56
GV (DSV)	50					
GV (GSV)	40	20		40	30	
GV(MD8hSV)						10

4.2.2. Suspendovane čestica PM₁₀

Tabela 31. Statistička obrada rezultata mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀

Broj 24-časovnih mjerenja	31
Procenat validnih 24 časovnih mjerenja (%), OP	100
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	9,18
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	79,27
Prosječna dnevna srednja vrijednost(µg/m ³)	39,95
Medijana dnevne srednje vrijednosti usrednjavanja (µg/m ³)	37,82
Broj prekoračenja dnevne srednje vrijednosti GV	8
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Dnevna srednja vrijednost	50 µg/m ³
Godišnja srednja vrijednost	Ne smije biti prekoračena preko 35 puta godišnje
	40 µg/m ³

Slika 11. Dnevne vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀

Osam dnevnih srednjih vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ tokom mjerenja u martu mjesecu je bilo iznad propisane granične vrijednosti.

4.3.3. Rezultati mjerenja suspendovanih čestica PM_{2.5}

Tabela 32. Statistička obrada rezultata mjerenja suspendovanih čestica PM_{2.5}

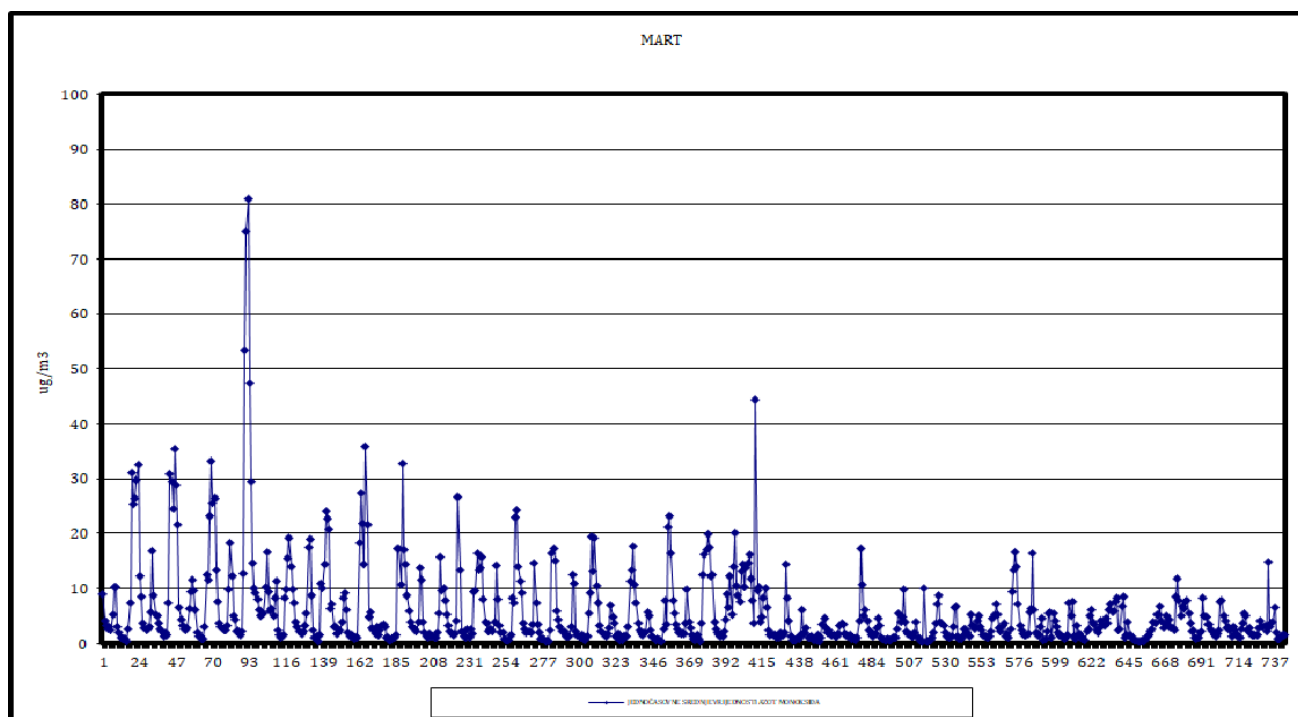
Broj 24-časovnih mjerenja	31
Procenat validnih 24-časovnih mjerenja (%), OP	100
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	7,64
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	64,64
Prosječna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	32,99
Medijana dnevnih srednjih vrijednosti (µg/m ³)	31,73
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Godišnja srednja vrijednost	20 µg/m³

Za suspendovane čestice PM_{2.5} su propisani standardni kvaliteta na godišnjem nivou.

4.3.4. Azot monoksid

Tabela 33. Statistička obrada rezultata mjerenja azot monoksida

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	0,29
Maksimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	80,95
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	5,68
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja(µg/m ³)	2,88

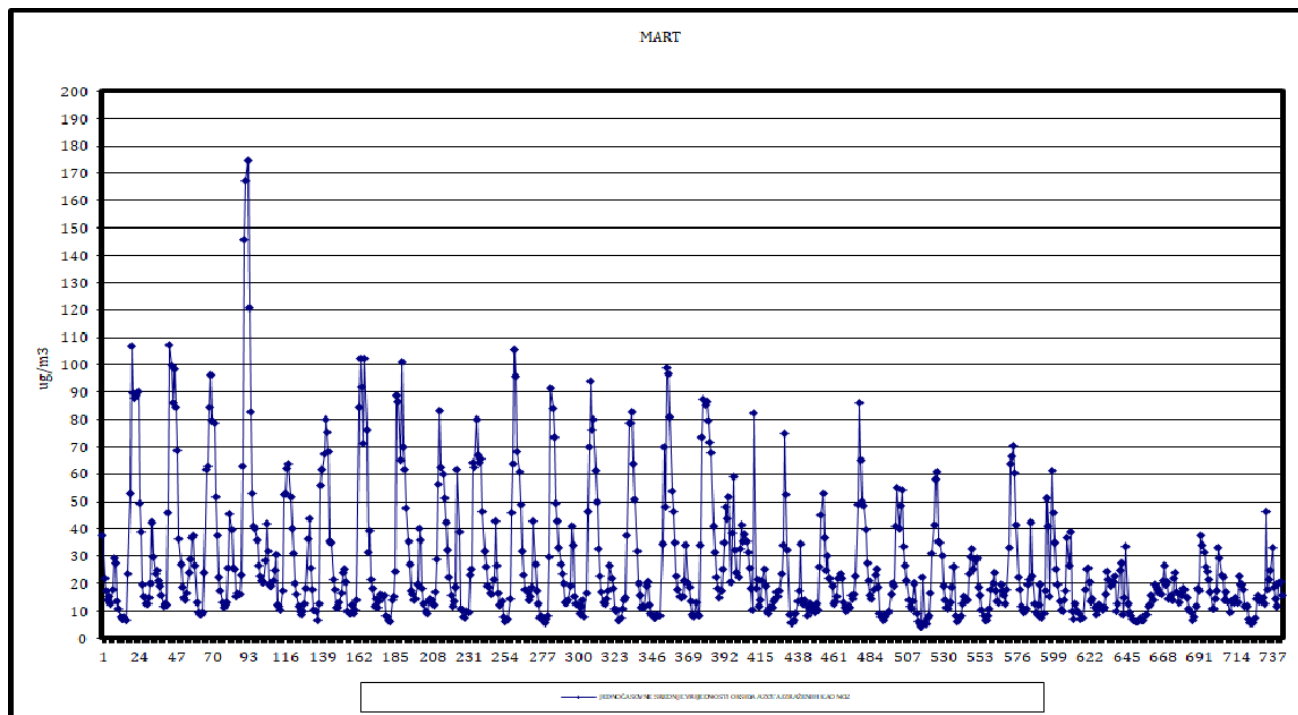
Slika 12. Jednočasovne srednje vrijednosti azot monoksida

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

4.3.6. Ukupni oksidi azota izraženi kao NO₂

Tabela 35. Statistička obrada rezultata ukupnih oksida azota

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	4,45
Maksimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	174,63
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	27,36
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja(µg/m ³)	18,35

Slika 14. Jednočasovne srednje vrijednosti ukupnih oksida azota

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisan kritični nivo za zaštitu vegetacije od 30 µg/m³ kao godišnja srednja vrijednost.

4.3.7. Ugljen monoksid

Tabela 36. Statistička obrada rezultata mjerenja ugljen monoksida

Broj maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti	31
Procenat validnih max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (%), OP	100
Minimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost (mg/m ³)	0,48
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost (mg/m ³)	2,47
Srednja vrijednost max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (mg/m ³)	1,21
Medijana maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (mg/m ³)	1,14
Broj prekoračenja max. dnevne osmočasovne srednje GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost	10 mg/m³

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ugljen monoksida na ovom mjernom mjestu tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.3.8. Srednje mjesečne vrijednosti sadržaja teških metala (Pb, Cd, As i Ni) i benzo(a)pirena u suspendovanim česticama PM₁₀

Tabela 37. Srednje vrijednosti sadržaja teških metala u PM₁₀

Parametar	Pb (µg/m ³)	Cd (ng/m ³)	As (ng/m ³)	Ni (ng/m ³)
Srednja vrijednost	<0,005	<0,5	<0,5	<1,0
GV (GSV)	0,5			
CV (GSV)		5	6	20

Tabela 38. Srednje vrijednosti sadržaja benzo(a)pirena, relevantnih predstavnika PAH-ova, markera benzo(a)pirena i ukupnih PAH-ova u PM₁₀

Parametar	BaP (ng/m ³)	Markeri BaP (ng/m ³)	PAH (ng/m ³)
Srednja vrijednost	4,21	16,13	33,55
CV (GSV)	1	/	/

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadržaj olova, kadmijuma, arsena, nikla, i benzo(a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou.

REZIME

Suspendovane čestice PM₁₀

Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ upoređene su sa propisanom graničnom vrijednošću (50 µg/m³) koja se ne smije prekoračiti više od 35 puta u toku godine.

Osam dnevnih srednjih vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ tokom mjerenja u martu mjesecu je bilo iznad propisane granične vrijednosti.

Suspendovane čestice PM_{2.5}

Za suspendovane čestice PM_{2.5} su propisani standardni kvaliteta na godišnjem nivou.

Azot monoksid

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

Azot dioksid

Rezultati mjerenja azot dioksida (kao jednočasovne srednje vrijednosti) su upoređeni sa propisanom graničnom vrijednošću za jednočasovne srednje vrijednosti, (200 µg/m³).

Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Ukupni oksidi azota (NO_x) izraženi kao NO₂

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisana granična vrijednost za zaštitu vegetacije od 30 µg/m³ na godišnjem nivou.

Ugljen monoksid

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ugljen monoksida na ovom mjernom mjestu tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Sadržaj teških metala (Pb, Cd, As, Ni) i benzo(a)pirena u PM₁₀

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadržaj olova, nikla, arsena, kadmijuma i benzo(a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou, kao i drugih relevantnih policikličnih aromatičnih ugljovodonika: benzo(a)antracena, benzo(b)fluoroantena, benzo(j)fluoroantena, benzo(k)fluoroantena, ideno(a.2.3-c.d)pirena, dibenzo(a.h)antracena i ostalih PAH-ova za koje nijesu propisani standardi kvaliteta vazduha već samo mjere kontrole.

4.4. MJERNA STANICA PODGORICA-UT kružni tok, raskrsnica bul.Georgija Žukova i Zetskih vladara

PODACI O STANICI PODGORICA-UT			
1. Opšti podaci			
1.1.	Ime stanice	Podgorica-UT	
1.2.	Ime grada	Podgorica	
1.3.	Kod stanice	MNE_02_01	
1.4.	Naziv stručne institucije koja odgovara za stanicu	Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica d.o.o.	
1.5.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore	
1.6.	Ciljevi mjerenja	Procjena uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu, praćenje trenda	
1.7.	Geografske koordinate	G.dužina (m)	G.širina (m)
		42° 25'12.7400"	19° 15'18.9000"
1.8.	NUTS		
1.9.	Zagađujuće materije koje se mjere	CO, NO, NO ₂ , NO _x , PM ₁₀ , C ₆ H ₆ , Pb, As, Cd, Ni i BaP	
1.10.	Meteorološki podaci	/	
1.11.	Druge informacije	/	
2. Klasifikacija stanice			
2.1	Tip područja	Gradsko: trajno izgrađeno područje	
2.2.	Tip stanice u odnosu na izvor emisije	Saobraćajna (UT)	
2.3.	Dodatne informacije o stanici	-	
3. Mjerna oprema			
3.1.	Naziv		
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda		
	CO	Automatski analizator	Analiza-IR apsorpcija
	NO, NO ₂ , NO _x	Automatski analizator	Analiza-hemiluminiscencija
	C ₆ H ₆	Automatski analizator	Gasna hromatografija
	PM ₁₀	Ručno sakupljanje	Gravimetrija
	Pb, As, Cd, Ni	Ručno sakupljanje	Analiza-ICP MS
	BaP	Ručno sakupljanje	Analiza-GCMS
4. Opis uzorkovanja			
4.1.	Lokacija mjernog mjesta	UT	
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	4m	
4.3.	Učestalost integrisanja podataka	1 sat, 24 sata	
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	Kontinuirano	

4.4.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernoj stanici Podgorica-kružni tok, raskrsnica bul.Georgija Žukova i Zetskih vladara

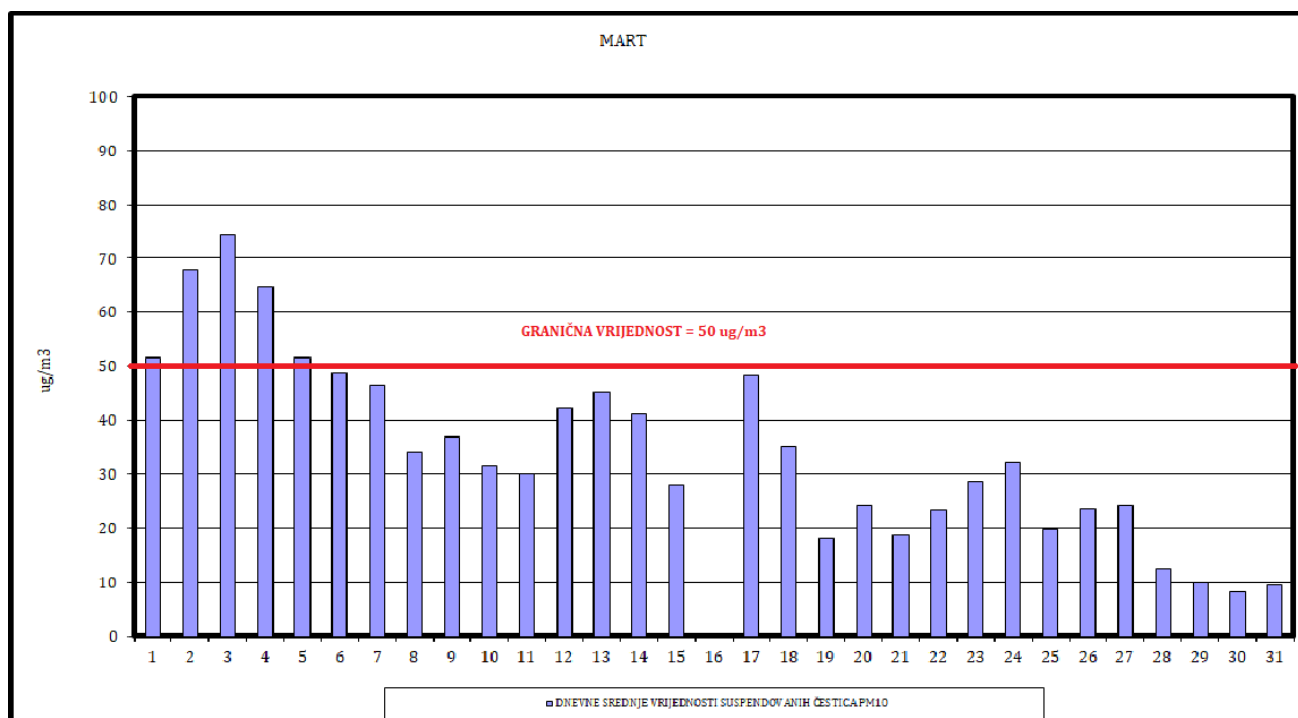
Tabela 39. Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀, NO, NO₂, NO_x i maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti CO

Datum	PM ₁₀	CO	NO ₂	NO _x	CO
	μg/m ³				mg/m ³
1.03	51,64	38,43	11,19	69,98	1,15
2.03	67,82	75,76	17,22	133,13	1,09
3.03	74,36	92,06	17,66	158,51	1,27
4.03	64,64	62,26	17,54	112,80	1,75
5.03	51,64	43,35	15,79	82,11	0,70
6.03	48,64	82,49	19,52	145,73	0,98
7.03	46,55	53,69	16,70	98,85	1,13
8.03	34,09	25,93	14,54	54,22	1,04
9.03	36,91	39,68	19,13	79,84	0,47
10.03	31,64	50,52	14,67	91,96	0,67
11.03	30,00	38,33	15,26	73,89	0,81
12.03	42,18	49,67	17,40	93,40	0,69
13.03	45,18	43,31	18,99	85,25	1,04
14.03	41,09	42,44	17,95	82,88	0,56
15.03	27,91	16,56	15,68	41,02	0,76
16.03		52,66	21,54	102,11	0,63
17.03	48,27	76,24	45,89	162,54	0,78
18.03	35,18	34,57	29,40	82,29	0,38
19.03	18,18	34,95	29,48	82,96	0,25
20.03	24,09	40,58	35,87	97,95	0,31
21.03	18,64	17,81	20,66	47,92	0,29
22.03	23,27	13,73	15,84	36,85	0,44
23.03	28,55	47,25	31,47	103,76	0,58
24.03	32,18	40,19	41,29	102,78	0,29
25.03	19,73	19,69	24,12	54,24	0,28
26.03	23,64	10,13	15,01	30,51	0,34
27.03	24,09	35,24	26,42	80,34	0,35
28.03	12,45	45,45	25,64	95,18	0,37
29.03	9,91	23,74	21,76	58,09	0,32
30.03	8,09	17,58	14,66	41,55	0,27
31.03	9,45	40,12	25,29	86,68	0,34
GV (DSV)	50				
GV (GSV)	40		40	30	
GV (MD8hSV)					10

4.4.2. Suspendovane čestice PM₁₀

Tabela 40. Statistička obrada rezultata mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀

Broj 24-časovnih mjerenja	30
Procenat validnih 24 časovnih mjerenja (%), OP	96,77
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	8,09
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	74,36
Prosječna dnevna srednja vrijednost(µg/m ³)	34,33
Medijana dnevne srednje vrijednosti usrednjavanja (µg/m ³)	31,91
Broj prekoračenja dnevne srednje vrijednosti GV	5
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Dnevna srednja vrijednost	50 µg/m³ Ne smije biti prekoračena preko 35 puta godišnje
Godišnja srednja vrijednost	40 µg/m³

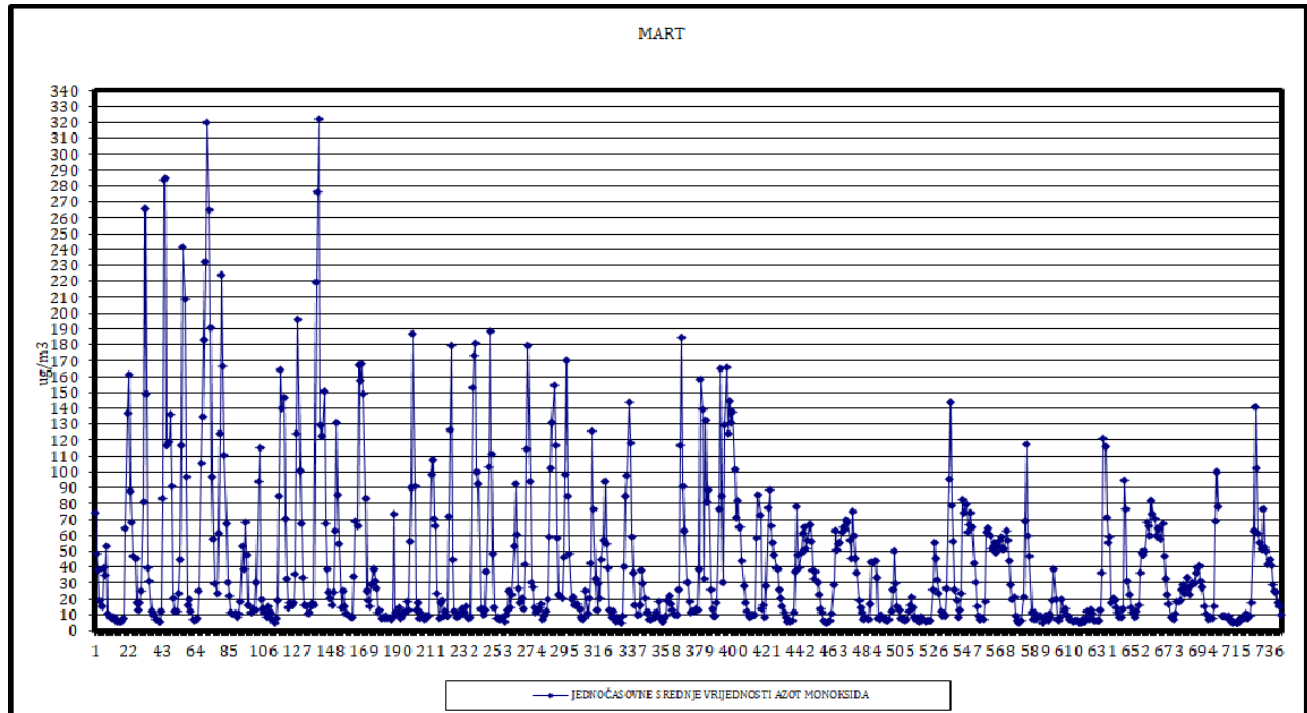
Slika 15. Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀

Tokom marta mjeseca pet dnevnih srednjih vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ je bilo iznad propisane granične vrijednosti.

4.4.3. Azot monoksid

Tabela 41. Statistička obrada rezultata mjerenja azot monoksida

Broj jednočasovnih mjerenja	742
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	99,86
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	4,46
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	322,56
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	42,14
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	19,62

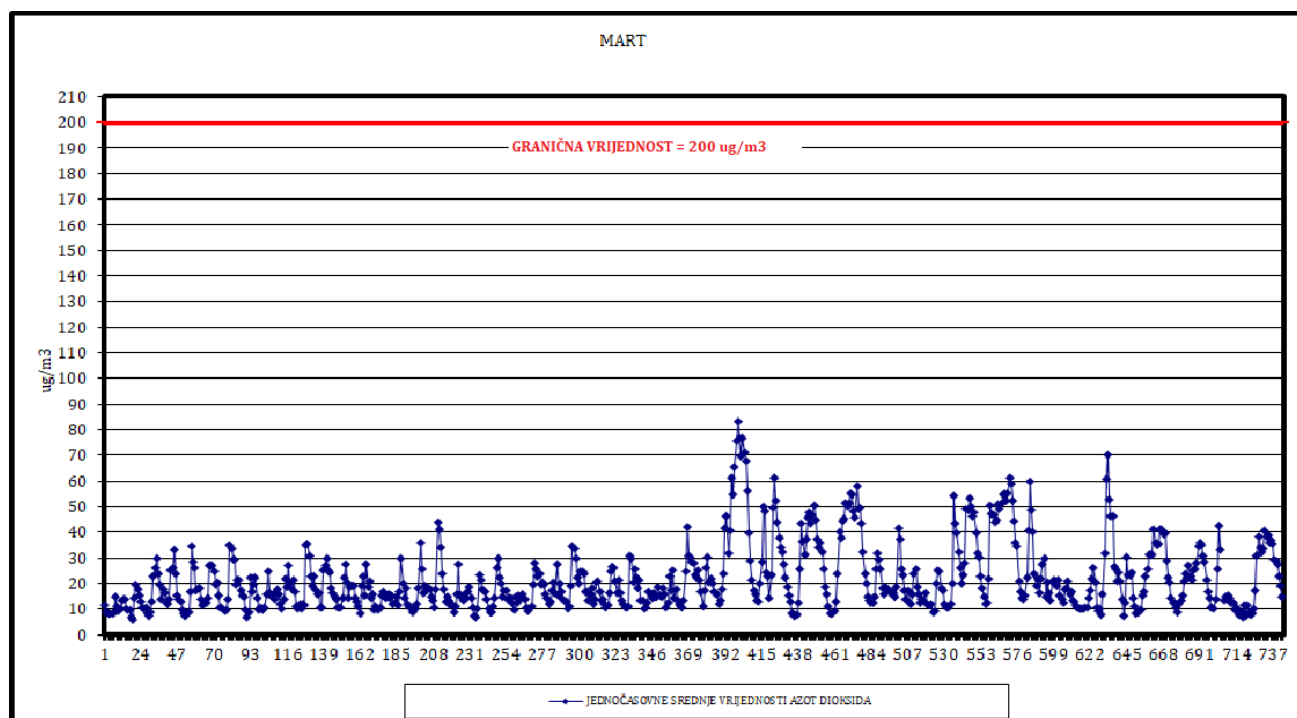
Slika 16. Jednočasovne srednje vrijednosti azot monoksida

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

4.4.4. Azot dioksid

Tabela 42. Statistička obrada rezultata mjerenja azot dioksida

Broj jednočasovnih mjerenja	742
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	99,86
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	5,86
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	83,17
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	21,74
Medijana jednočasovnih srednjih vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	17,13
Broj prekoračenja jednočasovne GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Jednočasovna srednja vrijednost	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Godišnja srednja vrijednost	Ne smije biti prekoračena preko 18 puta godišnje
	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

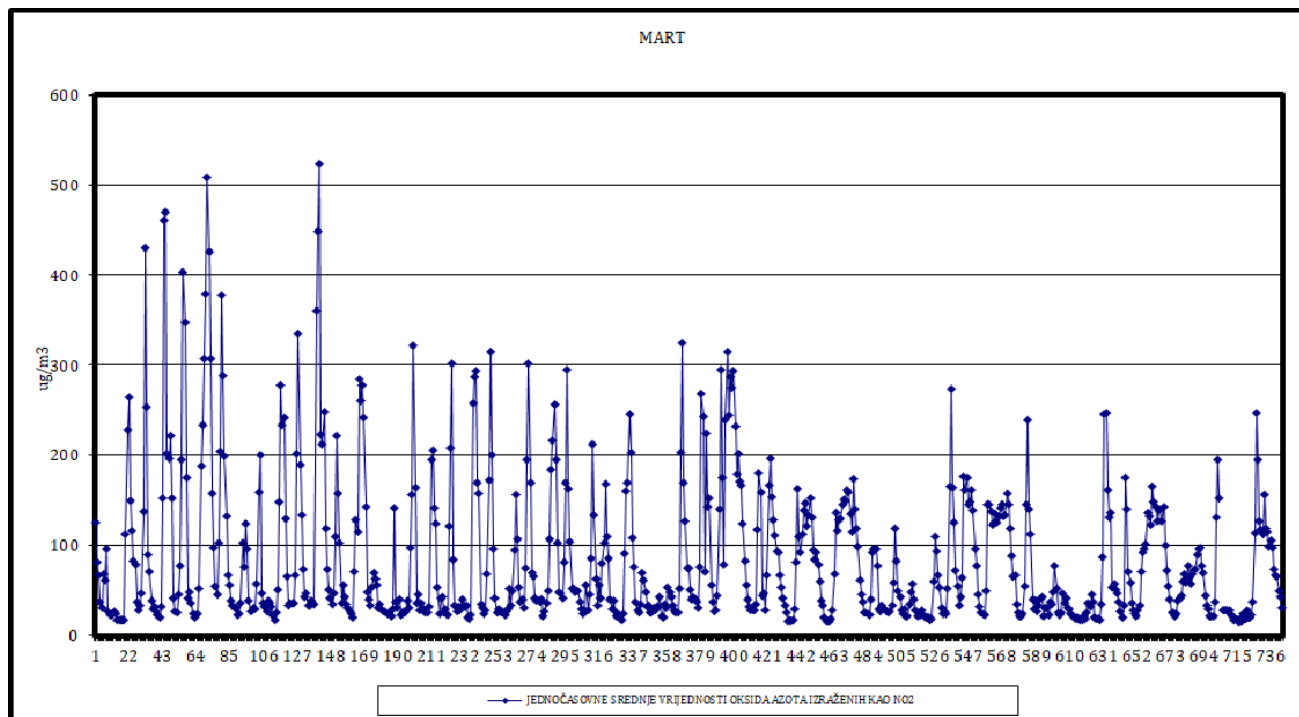
Slika 17. Jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida

Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.4.5. Ukupni oksidi azota izraženi kao NO₂

Tabela 43. Statistička obrada rezultata ukupnih oksida azota

Broj jednočasovnih mjerenja	742
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	99,86
Minimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	14,89
Maksimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	523,46
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	86,21
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja(µg/m ³)	48,60

Slika 18. Jednočasovne srednje vrijednosti ukupnih oksida azota

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisan kritični nivo za zaštitu vegetacije od 30 µg/m³ kao godišnja srednja vrijednost.

4.4.7. Ugljen monoksid

Tabela 44. Statistička obrada rezultata mjerenja ugljen monoksida

Broj maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti	31
Procenat validnih max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (%), OP	100
Minimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost (mg/m ³)	0,25
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost (mg/m ³)	1,75
Srednja vrijednost max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (mg/m ³)	0,66
Medijana maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (mg/m ³)	0,58
Broj prekoračenja max. dnevne osmočasovne srednje GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost	10 mg/m ³

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ugljen monoksida na ovom mjernom mjestu tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.4.8. Srednje mjesečne vrijednosti sadržaja teških metala (Pb, Cd, As i Ni) i benzo(a)pirena u suspendovanim česticama PM₁₀

Tabela 45. Srednje vrijednosti sadržaja teških metala u PM₁₀

Parametar	Pb (µg/m ³)	Cd (ng/m ³)	As (ng/m ³)	Ni (ng/m ³)
Srednja vrijednost	<0,005	<0,5	<0,5	0,90
GV (GSV)	0,5			
CV (GSV)		5	6	20

Tabela 46. Srednje vrijednosti sadržaja benzo(a)pirena, relevantnih predstavnika PAH-ova, markera benzo(a)pirena i ukupnih PAH-ova u PM₁₀

Parametar	BaP (ng/m ³)	Markeri BaP (ng/m ³)	PAH (ng/m ³)
Srednja vrijednost	1,20	5,50	11,73
CV (GSV)	1	/	/

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadržaj olova, kadmijuma, arsena, nikla, benzo(a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou.

REZIME

Suspendovane čestice PM₁₀

Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ upoređene su sa propisanom graničnom vrijednošću (50 µg/m³), za dnevnu srednju vrijednost, koja se ne smije prekoračiti više od 35 puta u toku godine.

Tokom marta mjeseca pet dnevnih srednjih vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ je bilo iznad propisane granične vrijednosti.

Azot monoksid

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

Azot dioksid

Rezultati mjerenja azot dioksida (kao jednočasovne srednje vrijednosti) su upoređeni sa propisanom graničnom vrijednošću za jednočasovne srednje vrijednosti (200 µg/m³).

Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Ukupni oksidi azota (NO_x) izraženi kao NO₂

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisana granična vrijednost za zaštitu vegetacije od 30 µg/m³ na godišnjem nivou.

Ugljen monoksid

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ugljen monoksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Sadržaj teških metala (Pb, Cd, As, Ni) i benzo(a)pirena u PM₁₀

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadržaj olova, nikla, arsena, kadmijuma i benzo(a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou (ciljne i granične vrijednosti), kao i drugih relevantnih policikličnih aromatičnih ugljovodonika: benzo(a)antracena, benzo(b)fluoroantena, benzo(j)fluoroantena, benzo(k)fluoroantena, ideno(a.2.3-c.d)pirena, dibenzo(a,h)antracena i ostalih PAH-ova za koje nijesu propisani standardi kvaliteta vazduha već samo mjere kontrole.

4.5. MJERNA STANICA –PODGORICA UB

PODACI O STANICI-PODGORICA-UB			
1. Opšti podaci			
1.1.	Ime stanice	Podgorica-Blok pet	
1.2.	Ime grada	Podgorica	
1.3.	Kod stanice	MNE_02_07	
1.4.	Naziv stručne institucije koja odgovara za stanicu	Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica d.o.o.	
1.5.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore	
1.6.	Ciljevi mjerenja	Procjena uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu, praćenje trenda	
1.7.	Geografske koordinate	G.dužina (m)	G.širina (m)
		42° 26' 52.9000"	19° 14' 27.4900"
1.8.	NUTS		
1.9.	Zagađujuće materije koje se mjere	PM ₁₀ , PM _{2.5} , SO ₂ , Pb, As, Cd, Ni i BaP	
1.10.	Meteorološki podaci	/	
1.12.	Druge informacije	/	
2. Klasifikacija stanice			
2.1.	Tip područja	Gradsko: trajno izgrađeno područje	
2.2.	Tip stanice u odnosu na izvor emisije	Urbana (UB)	
2.3.	Dodatne informacije o stanici	/	
3. Mjerna oprema			
3.1.	Naziv		
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda		
	SO ₂	Automatski analizator	Analiza-UV fluorescencija
	PM ₁₀	Ručno sakupljanje	Gravimetrija
	PM _{2.5}	Ručno sakupljanje	Gravimetrija
	Pb, As, Cd i Ni	Ručno sakupljanje	Analiza-ICP MS
	BaP	Ručno sakupljanje	Analiza-GCMS
4. Opis uzorkovanja			
4.1.	Lokacija mjernog mjesta	UB	
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	4m	
4.3.	Učestalost integrisanja podataka	1 sat, 24 sata	
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	Kontinuirano	

4.5.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mornoj stanici Podgorica –UB (Blok pet)

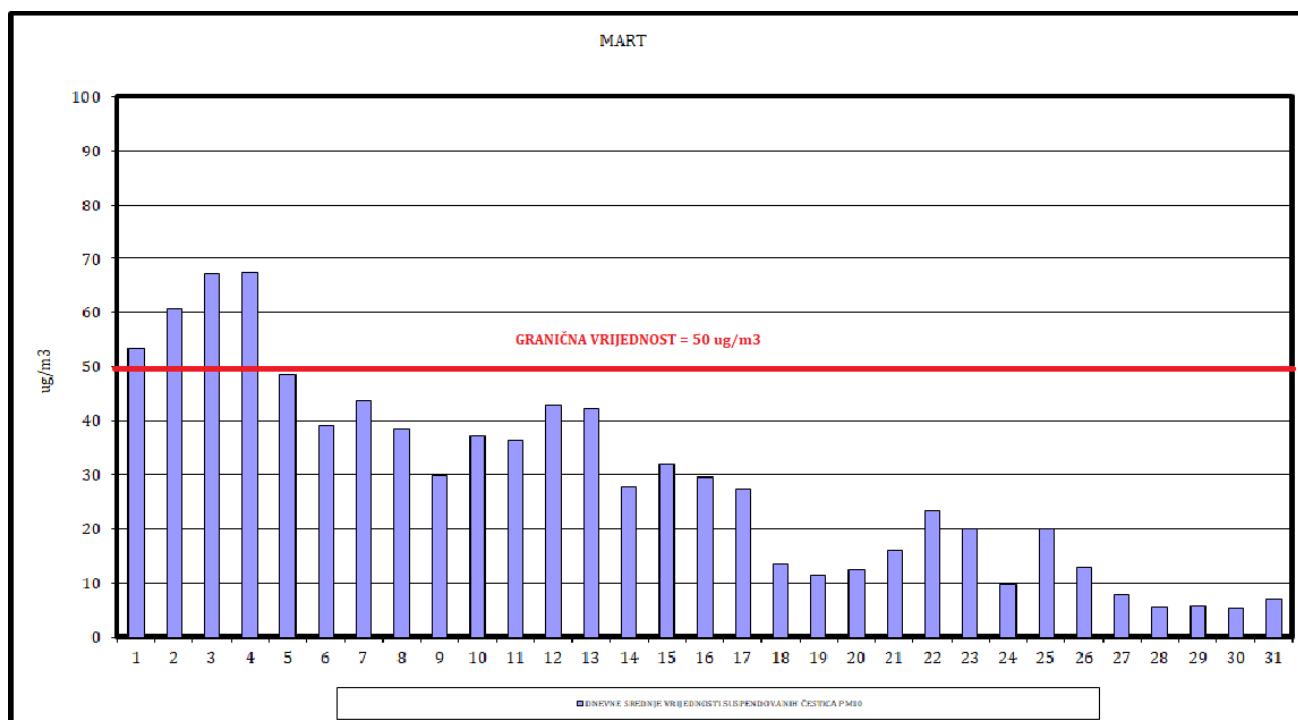
Tabela 47. Dnevne srednje vrijednosti sumpor dioksida i suspendovanih čestica PM₁₀ i PM_{2.5}

Datum	PM ₁₀	PM _{2.5}	SO ₂
	µg/m ³		
1.03	53,27	37,55	2,35
2.03	60,73	43,55	2,35
3.03	67,27	46,64	2,71
4.03	67,45	47,45	2,77
5.03	48,55	36,36	2,36
6.03	39,09	29,82	2,31
7.03	43,91	31,00	2,55
8.03	38,55	26,45	2,24
9.03	29,82	18,91	2,18
10.03	37,09	24,45	2,68
11.03	36,36	21,00	2,30
12.03	42,82	25,00	0,87
13.03	42,27	25,50	1,44
14.03	27,73	20,66	0,85
15.03	31,91	26,36	0,78
16.03	29,45		0,94
17.03	27,36		0,76
18.03	13,45		0,49
19.03	11,27		0,36
20.03	12,45		0,59
21.03	15,91		0,84
22.03	23,33		1,06
23.03	20,00		0,95
24.03	9,64		1,02
25.03	19,91		2,05
26.03	12,82		1,32
27.03	7,64		0,85
28.03	5,40		1,07
29.03	5,73		1,16
30.03	5,18		1,40
31.03	7,09		1,00
GV (DSV)	50		125
GV (GSV)	40	20	

4.5.2. Rezultati mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀

Tabela 48. Statistička obrada rezultata mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀

Broj 24-časovnih mjerenja	31
Procenat validnih 24 časovnih mjerenja (%), OP	100
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	5,18
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	67,45
Prosječna dnevna srednja vrijednost(µg/m ³)	28,82
Medijana dnevne srednje vrijednosti usrednjavanja (µg/m ³)	27,73
Broj prekoračenja dnevne srednje vrijednosti GV	4
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Dnevna srednja vrijednost	50 µg/m³ Ne smije biti prekoračena preko 35 puta godišnje
Godišnja srednja vrijednost	40 µg/m³

Slika 19. Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀

Četiri dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ tokom mjerenja u martu mjesecu su bile iznad propisane granične vrijednosti.

4.5.3. Rezultati mjerenja suspendovanih čestica PM_{2.5}

Tabela 49. Statistička obrada rezultata mjerenja suspendovanih čestica PM_{2.5}

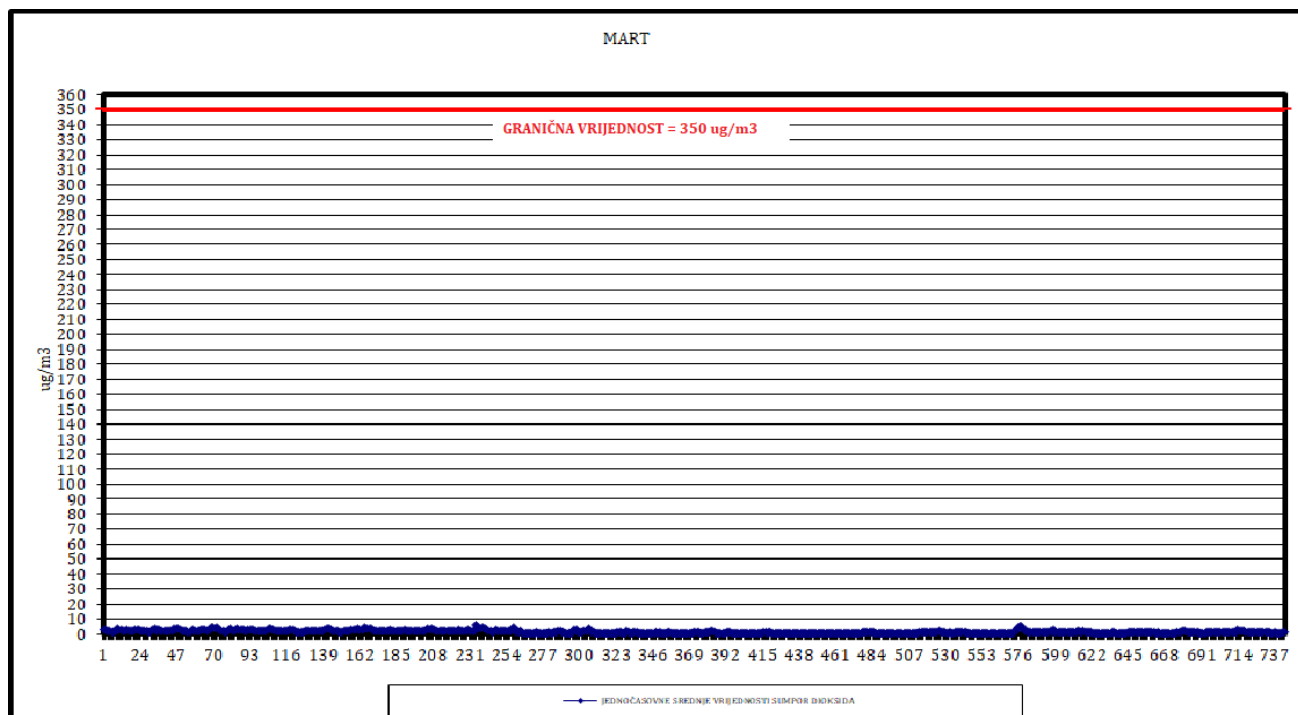
Broj 24-časovnih mjerenja	15
Procenat validnih 24-časovnih mjerenja (%), OP	48,38
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	18,91
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	47,45
Prosječna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	30,71
Medijana dnevnih srednjih vrijednosti (µg/m ³)	26,45
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Godišnja srednja vrijednost	20 µg/m³

Za suspendovane čestice PM_{2.5} su propisani standardi kvaliteta na godišnjem nivou.

4.5.4. Sumpor dioksid

Tabela 50. Statistička obrada rezultata mjerenja sumpor dioksida

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	0,26
Maksimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	6,17
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	1,49
Medijana jednočasovnih srednjih vrijednosti (µg/m ³)	1,25
Broj 24-časovnih mjerenja	31
Procenat validnih 24-časovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	0,36
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	2,77
Prosječna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	1,50
Medijana srednjih dnevnih vrijednosti (µg/m ³)	1,16
Broj prekoračenja jednočasovne GV	0
Broj prekoračenja dnevne srednje GV	0
Period usrednjavanja	
Jednočasovna srednja vrijednost	
Dnevna srednja vrijednost	

Slika 20. Jednočasovne srednje vrijednosti sumpor dioksida

Sve jednočasovne i dnevne srednje vrijednosti sumpor dioksida u mjesecu martu su bile ispod propisanih graničnih vrijednosti.

4.5.5. Srednje mjesečne vrijednosti sadržaja teških metala (Pb, Cd, As i Ni) i benzo(a)pirena u suspendovanim česticama PM₁₀

Tabela 51. Srednje vrijednosti sadržaja teških metala u PM₁₀

Parametar	Pb (µg/m ³)	Cd (ng/m ³)	As (ng/m ³)	Ni (ng/m ³)
Srednja vrijednost	<0,005	<0,5	<0,5	1,1
GV (GSV)	0,5			
CV (GSV)		5	6	20

Tabela 52. Srednje vrijednosti sadržaja benzo(a)pirena. relevantnih predstavnika PAH-ova. markera benzo(a)pirena i ukupnih PAH-ova u PM₁₀

Parametar	BaP (ng/m ³)	Markeri BaP (ng/m ³)	PAH (ng/m ³)
Srednja vrijednost	1,74	6,38	13,45
CV (GSV)	1	/	/

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadržaj olova, kadmijuma, arsena, nikla i benzo(a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou.

REZIME

Suspendovane čestice PM₁₀

Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ upoređene su sa propisanom graničnom vrijednošću (50 µg/m³) za dnevnu srednju vrijednost koja se ne smije prekoračiti više od 35 puta u toku godine.

Četiri dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ tokom mjerenja u martu mjesecu su bile iznad propisane granične vrijednosti.

Suspendovane čestice PM_{2.5}

Za suspendovane čestice PM_{2.5} su propisani standardi kvaliteta na godišnjem nivou.

Sumpor dioksid

Sve jednočasovne i dnevne srednje vrijednosti sumpor dioksida u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Sadržaj teških metala (Pb, Cd, As, Ni) i benzo(a)pirena u PM₁₀

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadržaj teških metala i PAH-ova. Za sadržaj olova, kadmijuma, arsena, nikla i benzo(a)pirena su propisani standardi kvaliteta vazduha (granične i ciljne vrijednosti) na godišnjem nivou. Za sadržaj drugih relevantnih policikličnih aromatičnih ugljovodonika: benzo(a)antracena, benzo(b)fluoroantena, benzo(j)fluoroantena, benzo(k)fluoroantena, ideno(a.2.3-c.d)pirena, dibenzo(a,h)antracena i ostalih PAH-ova su propisane mjere kontrole, praćenja ali ne i granične vrijednosti.

4.6. MJERNA STANICA GORNJE MRKE

PODACI O STANICI GORNJE MRKE			
1. Opšti podaci			
1.1.	Ime stanice	Gornje Mrke	
1.2.	Ime grada	Podgorica	
1.3.	Kod stanice	MNE_02_09	
1.4.	Naziv stručne institucije koja odgovara za stanicu	Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica d.o.o.	
1.5.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore	
1.6.	Ciljevi mjerenja	Procjena uticaja na zdravlje ljudi i zivotnu sredinu. Praćenje trenda	
1.7.	Geografske koordinate	G.dužina (m)	G.širina (m)
		42° 31' 4.6020"	19° 19' 40.2312"
	Nmv (m)	221	
1.8.	NUTS		
1.9.	Zagađujuće materije koje se mjere	NO, NO ₂ , NO _x , O ₃ , CH ₄ , NMHC i THC	
1.10.	Meteorološki podaci	/	
1.12.	Druge informacije	/	
2. Klasifikacija stanice			
2.1.	Tip područja	Ruralno područje	
2.2.	Tip stanice u odnosu na izvor emisije	RB	
2.3.	Dodatne informacije o stanici	/	
3. Mjerna oprema			
3.1.	Naziv		
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda		
	NO, NO ₂ , NO _x	Automatski analizator	Analiza-Hemiluminiscencija
	O ₃	Automatski analizator	Analiza- Fotometrija
	CH ₄ , NMHC, THC	Automatski analizator	Analiza-Gasna hromatografija
4. Opis uzorkovanja			
4.1.	Lokacija mjernog mjesta	RB	
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	4m	
4.3.	Učestalost integrisanja podataka	1 sat. 24 sata	
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	Kontinuirano	

4.6.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernoj stanici Gornje Mrke

Tabela 53. Dnevne srednje vrijednosti NO, NO₂, NO_x, CH₄, NMHC, THC i maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti O₃

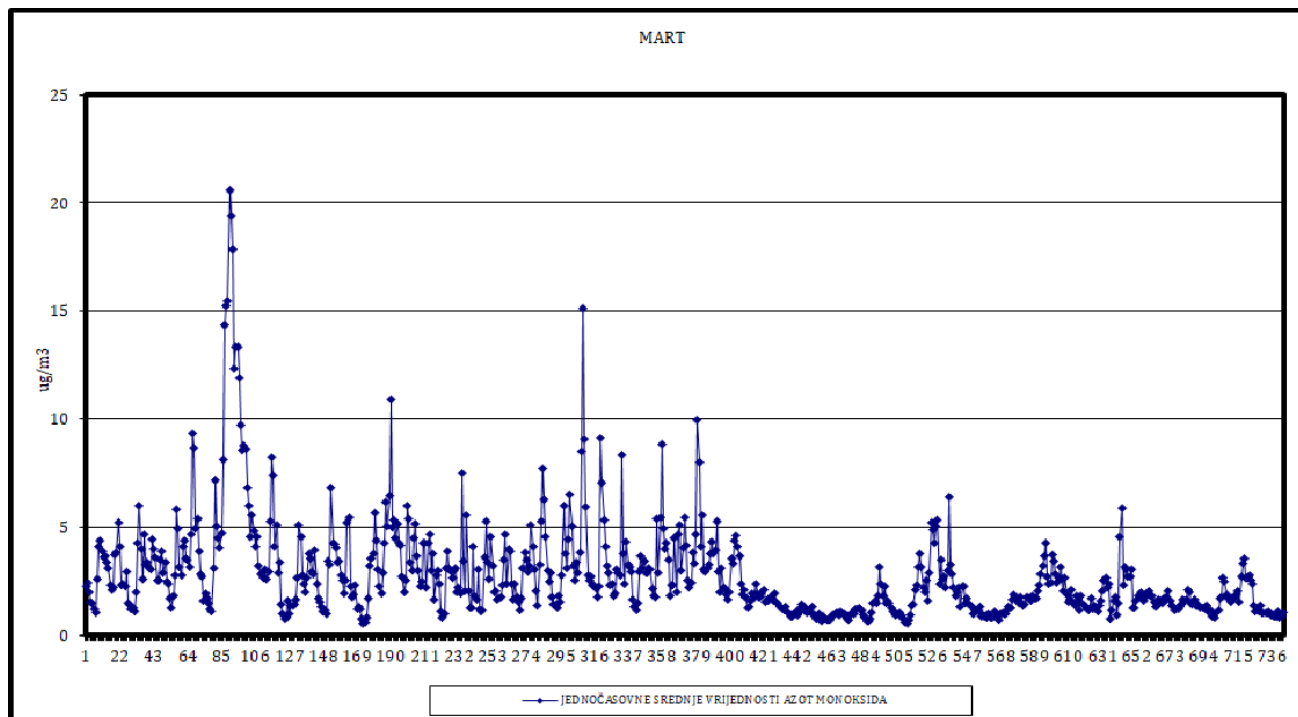
Datum	NO	NO ₂	NO _x	O ₃	CH ₄ *	NMHC*	THC*
	µg/m ³				ppm	ppmC	ppmC
1.03	2,88	10,09	14,50	88,74			
2.03	3,02	10,25	14,87	76,72			
3.03	3,91	11,64	17,62	77,15			
4.03	8,43	19,06	31,96	56,78			
5.03	5,21	13,74	21,71	79,03			
6.03	2,39	9,18	12,83	84,34			
7.03	2,90	10,12	14,55	92,66			
8.03	3,42	10,98	16,22	90,22			
9.03	3,78	11,32	17,10	80,28			
10.03	2,66	9,77	13,84	82,46			
11.03	2,78	9,92	14,18	87,43			
12.03	3,23	10,54	15,48	83,71	1,20	0,020	1,83
13.03	4,22	12,01	18,46	92,75	1,21	0,022	1,84
14.03	3,49	11,67	17,01	92,73	1,21	0,019	1,83
15.03	3,23	10,47	15,40	90,81	1,20	0,017	1,81
16.03	4,04	11,76	17,94	91,59	1,20	0,022	1,82
17.03	3,18	10,24	15,10	80,45	1,21	0,017	1,83
18.03	1,72	8,15	10,77	78,78	1,21	0,014	1,83
19.03	1,08	7,08	8,73	81,61	1,20	0,016	1,81
20.03	0,94	6,73	8,17	84,34	1,20	0,019	1,81
21.03	1,39	7,47	9,59	90,89	1,20	0,018	1,81
22.03	2,26	8,95	12,41	95,95	1,20	0,019	1,81
23.03	2,42	8,98	12,68	90,02	1,19	0,017	1,81
24.03	1,06	6,94	8,57	86,59	1,20	0,015	1,82
25.03	2,19	8,68	12,03	95,88	1,21		1,83
26.03	1,94	8,24	11,21	101,5	1,20		1,81
27.03	2,16	8,84	12,16	91,99	1,19	0,003	1,78
28.03	1,74	8,25	10,92	65,26	1,22	0,016	1,84
29.03	1,48	7,72	9,98	65,91	1,22	0,018	1,85
30.03	1,77	8,08	10,79	90,16	1,23	0,015	1,86
31.03	1,38	7,54	9,65	81,52	1,22	0,012	1,84
CV (MD8hSV)				120			
GV (SGV)		40	30				

*Rezultati mjerenja CH₄, NMHC i THC na stanici Podgorica-Gornje Mrke su izvan obima akreditacije CETI-ja

4.6.2. Azot monoksid

Tabela 54. Statistička obrada rezultata mjerenja azot monoksida

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,56
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	20,56
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	2,79
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	2,20

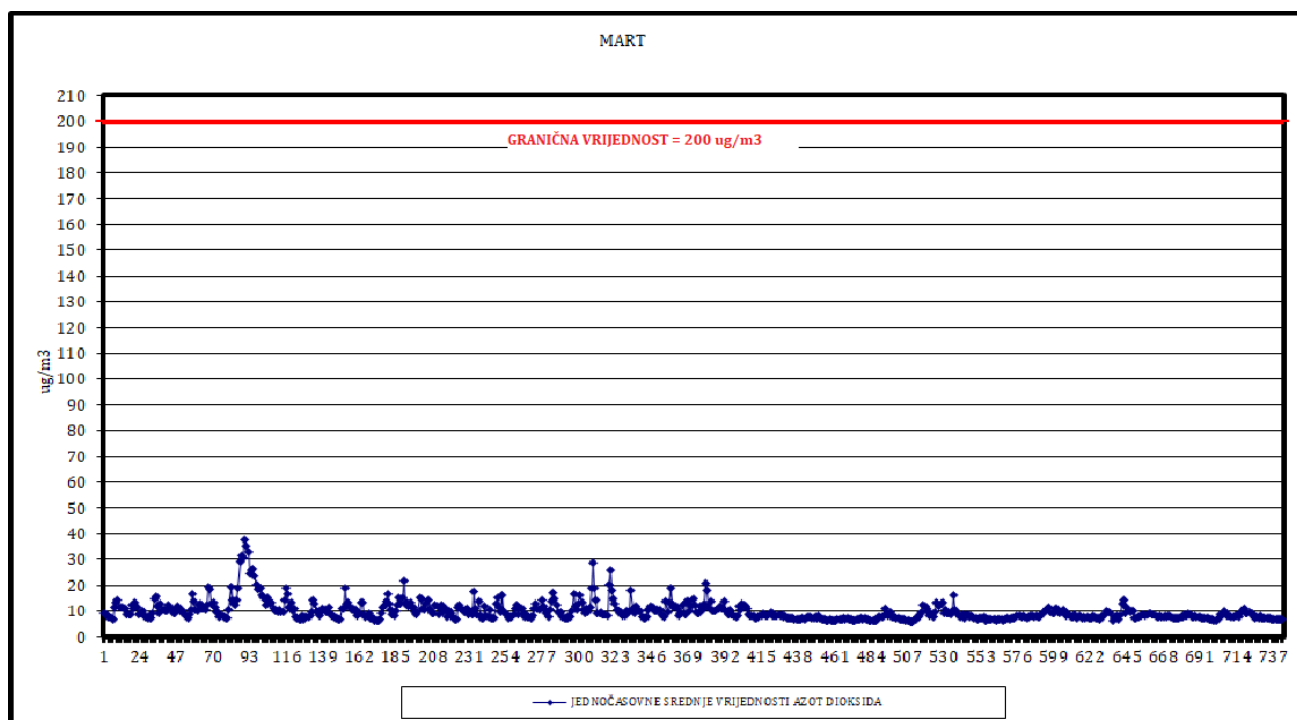
Slika 21. Jednočasovne srednje vrijednosti azot monoksida

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

4.6.3. Azot dioksid

Tabela 55. Statistička obrada rezultata mjerenja azot dioksida

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	5,99
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	37,70
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	9,82
Medijana jednočasovnih srednjih vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	8,76
Broj prekoračenja jednočasovne GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Jednočasovna srednja vrijednost	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Godišnja srednja vrijednost	Ne smije biti prekoračena preko 18 puta godišnje 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

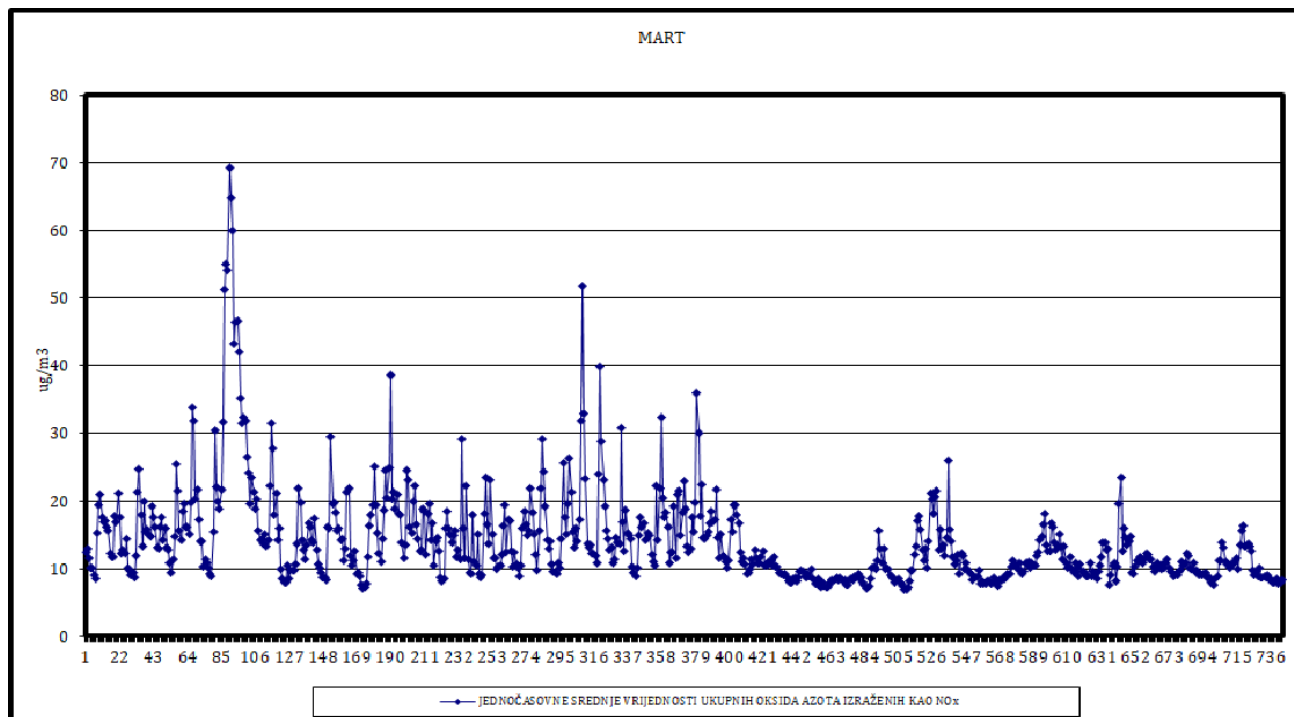
Slika 22. Jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida

Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.6.4. Ukupni oksidi azota izraženi kao NO₂

Tabela 56. Statistička obrada rezultata ukupnih oksida azota

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	6,85
Maksimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	69,16
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	14,08
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja(µg/m ³)	12,05

Slika 23. Jednočasovne srednje vrijednosti ukupnih oksida azota

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisan kritični nivo za zaštitu vegetacije od 30 µg/m³ kao godišnja srednja vrijednost.

4.6.5. Ozon

Tabela 57. Statistička obrada mjerenja vrijednosti ozona

Broj maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti	31
Procenat validnih max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (%), OP	100
Minimalna dnevna osmočasovna srednja dnevna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	56,78
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	101,50
Srednja vrijednost max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	83,10
Medijana maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti	86,59
Broj prekoračenja max. dnevne osmočasovne srednje CV	0
Period usrednjavanja	Ciljna vrijednost
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ozona tokom marta mjeseca su bile ispod propisane ciljne vrijednosti.

4.6.6. Metan, nemetanski i ukupni ugljovodnici

Tabela 58. Statistička obrada rezultata mjerenja metana

Broj 24-časovnih mjerenja	20
Procenat validnih 24 časovnih mjerenja (%), OP	64,51
Minimalna 24-časovna vrijednost (mg/m^3)	1,19
Maksimalna 24-časovna vrijednost (mg/m^3)	1,23
Srednja vrijednost 24-časovnih vremena usrednjavanja (mg/m^3)	1,21
Medijana 24-časovnih vremena usrednjavanja (mg/m^3)	1,20

Tabela 59. Statistička obrada rezultata mjerenja NMHC (nemetanski ugljovodnici)

Broj 24-časovnih mjerenja	18
Procenat validnih 24 časovnih mjerenja (%), OP	58,06
Minimalna 24-časovna vrijednost (ppmC)	0,003
Maksimalna 24-časovna vrijednost (ppmC)	0,022
Srednja vrijednost 24-časovnih vremena usrednjavanja (ppmC)	0,017
Medijana 24-časovnih vremena usrednjavanja (ppmC)	0,017

Tabela 60. Statistička obrada rezultata mjerenja THC (ukupni ugljovodnici)

Broj 24-časovnih mjerenja	20
Procenat validnih 24 časovnih mjerenja (%), OP	64,51
Minimalna 24-časovna vrijednost (ppmC)	1,78
Maksimalna 24-časovna vrijednost (ppmC)	1,86
Srednja vrijednost 24-časovnih vremena usrednjavanja (ppmC)	1,82
Medijana 24-časovnih vremena usrednjavanja (ppmC)	1,82

Za ove polutante nijesu propisane granične vrijednosti već samo mjere kontrole. praćenje na pozadinskim stanicama.

REZIME

Azot monoksid

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

Azot dioksid

Rezultati mjerenja azot dioksida (kao jednočasovne srednje vrijednosti) su upoređeni sa propisanom graničnom vrijednošću za jednočasovne srednje vrijednosti ($200 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Ukupni oksidi azota (NO_x) izraženi kao NO₂

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisana granična vrijednost za zaštitu vegetacije od $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$ na godišnjem nivou.

Metan, nemetanski i ukupni ugljovodonici

Za ove polutante nijesu propisane granične vrijednosti već samo mjere kontrole, praćenja, njihovog nivoa na pozadinskim stanicama.

Ozon

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ozona tokom marta mjeseca su bile ispod propisane ciljne vrijednosti.

4.7. MJERNA STANICA NIKŠIĆ

PODACI O STANICI NIKŠIĆ			
1. Opšti podaci			
1.1.	Ime stanice	Nikšić-centar	
1.2.	Ime grada	Nikšić	
1.3.	Kod stanice	MNE_02_07	
1.4.	Naziv stručne institucije koja odgovara za stanicu	Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica d.o.o.	
1.5.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore	
1.6.	Ciljevi mjerenja	Procjena uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu. praćenje trenda	
1.7.	Geografske koordinate	G.dužina (m)	G.širina (m)
		42° 46'52.3812"	18° 56'34.6020"
1.8.	NUTS		
1.9.	Zagađujuće materije koje se mjere	SO ₂ , NO, NO ₂ , NO _x , O ₃ , CO, PM ₁₀ , PM _{2.5} , Pb, As, Cd, Ni i BaP	
1.10.	Meteorološki podaci	/	
1.12.	Druge informacije	/	
2. Klasifikacija stanice			
2.1.	Tip područja	Gradsko: trajno izgrađeno područje	
2.2.	Tip stanice u odnosu na izvor emisije	Urbana (UB)	
2.3.	Dodatne informacije o stanici		
3. Mjerna oprema			
3.1.	Naziv		
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda		
	SO ₂	Automatski analizator	Analiza-UV fluorescencija
	NO, NO ₂ , NO _x	Automatski analizator	Analiza-hemiluminiscencija
	O ₃	Automatski analizator	Analiza- Fotometrija
	CO	Automatski analizator	analiza-IR apsorpcija
	PM ₁₀	Ručno sakupljanje	Gravimetrija
	PM _{2.5}	Ručno sakupljanje	Gravimetrija
	Pb, As, Cd i Ni	Ručno sakupljanje	Analiza-ICP MS
	BaP	Ručno sakupljanje	Analiza-GCMS
4. Opis uzorkovanja			
4.1.	Lokacija mjernog mjesta	UB	
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	4m	
4.3.	Učestalost integrisanja podataka	1 sat. 24 sata	
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	Kontinuirano	

4.7.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernei stanici u Nikšiću

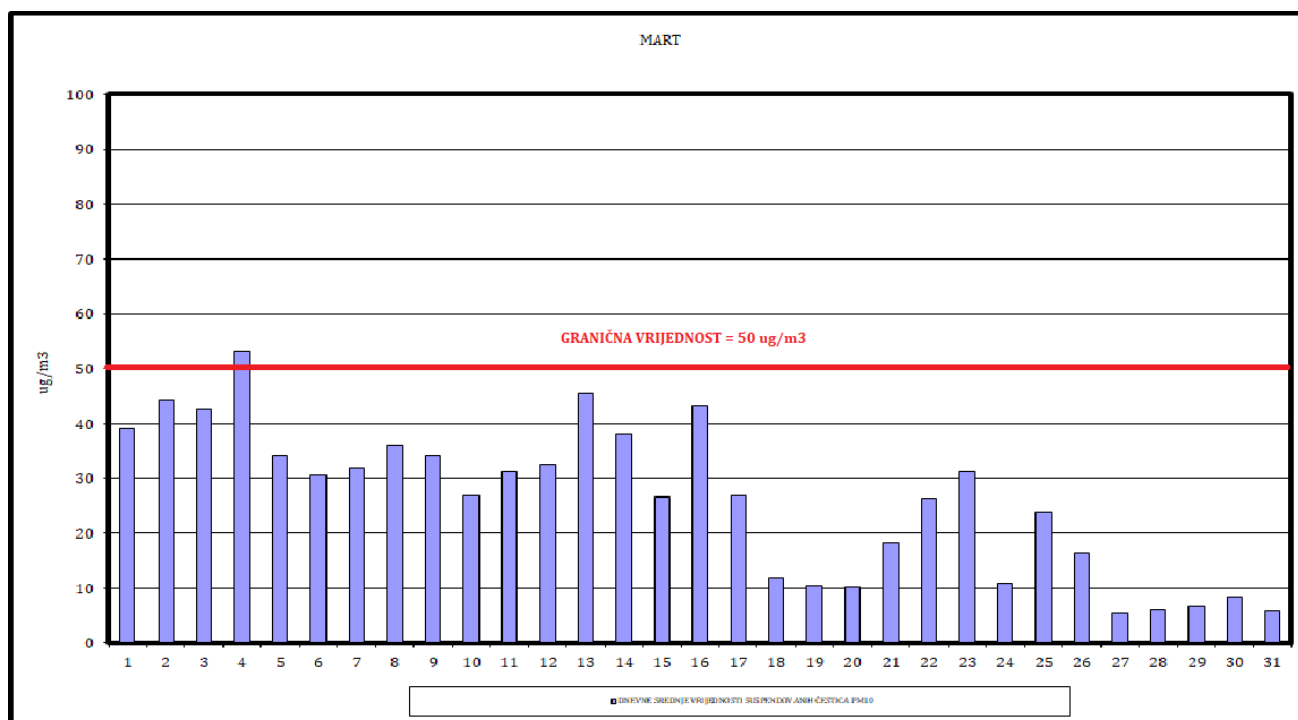
Tabela 61. Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀, PM_{2,5}, SO₂, NO, NO₂, NO_x i maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti O₃ i CO

Datum	PM ₁₀	PM _{2,5}	SO ₂	NO	NO ₂	NO _x	CO
	μg/m ³						mg/m ³
1.03	39,18		6,51	10,26	16,43	32,13	1,10
2.03	44,27		5,84	12,04	19,91	38,33	1,06
3.03	42,55		10,74	14,25	19,26	41,07	1,09
4.03	53,00		8,92	14,86	25,95	48,69	1,10
5.03	34,09		9,97	11,90	18,54	36,74	1,10
6.03	30,55		6,59	11,91	24,88	43,10	0,94
7.03	31,91		2,59	10,07	19,86	35,26	1,07
8.03	36,09	27,86	4,54	10,21	18,50	34,13	0,79
9.03	34,00	21,18	6,62	9,20	17,64	31,72	0,89
10.03	26,73	21,73	4,72	9,24	15,59	29,73	0,68
11.03	31,09	20,09	4,03	9,75	20,21	35,12	0,79
12.03	32,55	22,45	4,58	9,77	18,58	33,52	0,79
13.03	45,45	28,73	5,66	14,60	26,11	48,46	0,91
14.03	38,00	26,64	4,79	10,01	21,37	36,68	1,03
15.03	26,55	18,00	5,04	8,90	13,32	26,94	0,94
16.03	43,27	32,27	7,07	9,80	21,16	36,15	0,90
17.03	26,73	23,18	5,37	9,65	17,32	32,09	0,99
18.03	11,91	10,55	4,63	8,83	8,62	22,13	0,39
19.03	10,45	7,36	4,65	7,38	2,19	13,48	0,25
20.03	10,09	10,00	4,92	7,50	3,22	14,70	0,30
21.03	18,18	12,00	5,24	7,80	7,26	19,19	0,40
22.03	26,27	15,00	6,68	7,73	8,45	20,28	0,61
23.03	31,09	22,36	7,49	9,46	15,37	29,85	0,81
24.03	10,73	8,00	7,55	8,33	4,23	16,98	0,75
25.03	23,82	12,55	8,00	8,35	12,59	25,35	0,53
26.03	16,36	10,64	6,69	8,02	10,08	22,35	0,59
27.03	5,27	4,36	5,53	7,68	5,91	17,67	0,37
28.03	6,09	5,00	6,60	7,89	4,37	16,44	0,32
29.03	6,73	4,45	6,92	7,47	3,74	15,17	0,30
30.03	8,45	6,55	6,59	7,87	6,58	18,62	0,43
31.03	5,82	4,27	7,83	7,31	2,44	13,62	0,43
GV (DSV)	50		125				
GV (GSV)	40	20			40	30	
GV(MD8hSV)							
CV(MD8hSV)							10

4.7.2. Rezultati mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀

Tabela 62. Statistička obrada rezultata mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀

Broj 24-časovnih mjerenja	31
Procenat validnih 24 časovnih mjerenja (%), OP	100
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	5,27
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	53,00
Prosječna dnevna srednja vrijednost(µg/m ³)	26,04
Medijana dnevne srednje vrijednosti usrednjavanja (µg/m ³)	26,73
Broj prekoračenja dnevne srednje vrijednosti GV	1
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Dnevna srednja vrijednost	50 µg/m ³ Ne smije biti prekoračena preko 35 puta godišnje
Godišnja srednja vrijednost	40 µg/m ³

Slika 24. Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀

Jedna dnevna srednja vrijednost suspendovanih čestica PM₁₀ tokom mjerenja u martu mjesecu je bila iznad propisane granične vrijednosti.

4.7.3. Rezultati mjerenja suspendovanih čestica PM_{2.5}

Tabela 63. Statistička obrada rezultata mjerenja suspendovanih čestica PM_{2.5}

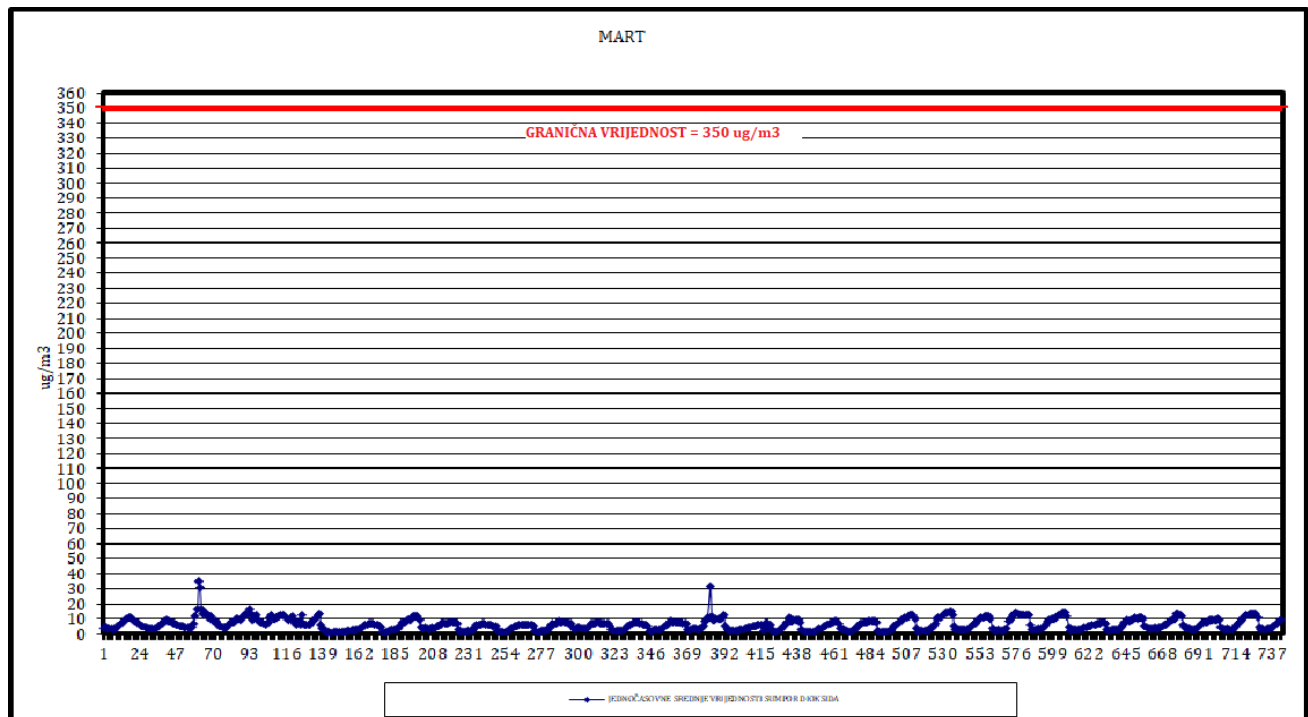
Broj 24-časovnih mjerenja	24
Procenat validnih 24-časovnih mjerenja (%), OP	77,42
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	4,27
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	32,27
Prosječna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	15,63
Medijana dnevnih srednjih vrijednosti (µg/m ³)	13,77
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Godišnja srednja vrijednost	20 µg/m³

Za suspendovane čestice PM_{2.5} su propisani standardi kvaliteta na godišnjem nivou.

4.7.4. Sumpor dioksid

Tabela 64. Statistička obrada rezultata mjerenja sumpor dioksida

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	0,59
Maksimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	35,10
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	6,08
Medijana jednočasovnih srednjih vrijednosti (µg/m ³)	5,77
Broj 24-časovnih mjerenja	31
Procenat validnih 24-časovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	2,59
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	10,74
Prosječna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	6,22
Medijana srednjih dnevnih vrijednosti (µg/m ³)	6,51
Broj prekoračenja jednočasovne GV	0
Broj prekoračenja dnevne srednje GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Jednočasovna srednja vrijednost	350 µg/m³ Ne smije biti prekoračena preko 24 puta godišnje
Dnevna srednja vrijednost	125 µg/m³ Ne smije biti prekoračena preko 3 puta godišnje

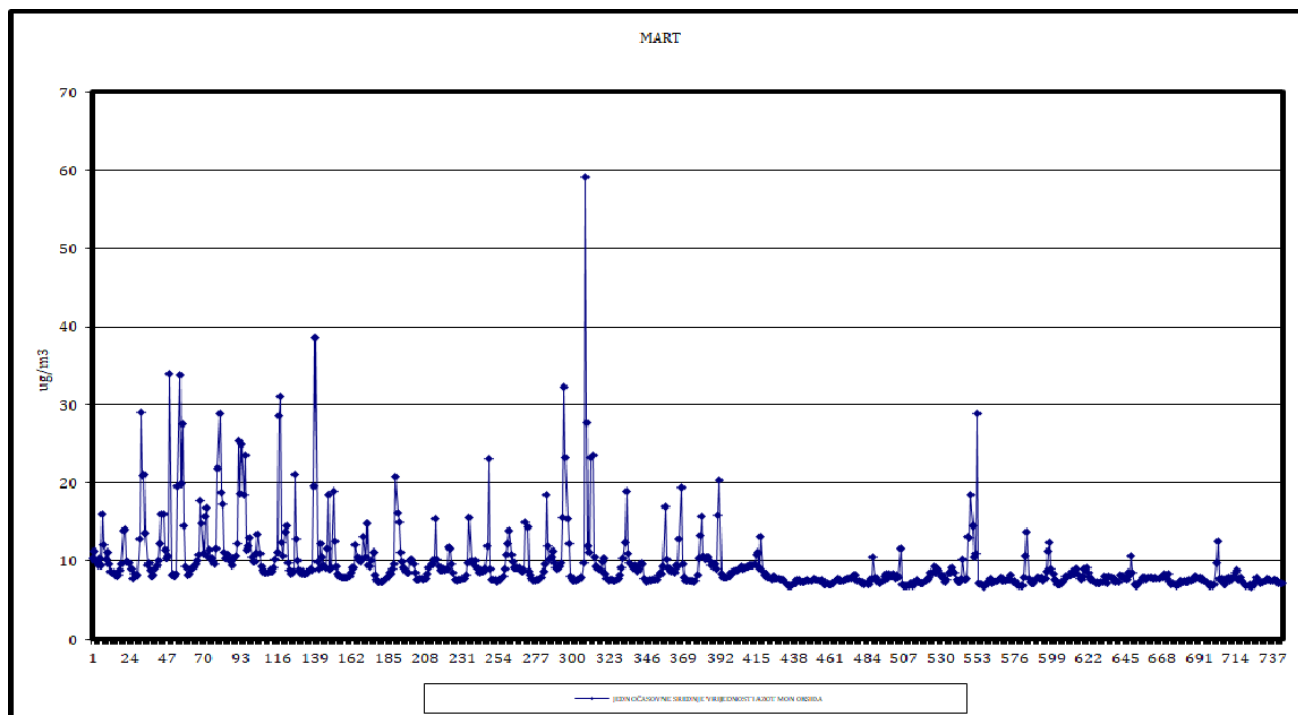
Slika 25. Jednočasovne srednje vrijednosti sumpor dioksida

Sve jednočasovne i dnevne srednje vrijednosti sumpor dioksida u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.7.5. Azot monoksid

Tabela 65. Statistička obrada rezultata mjerenja azot monoksida

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	6,73
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	59,11
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	12,00
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	8,30

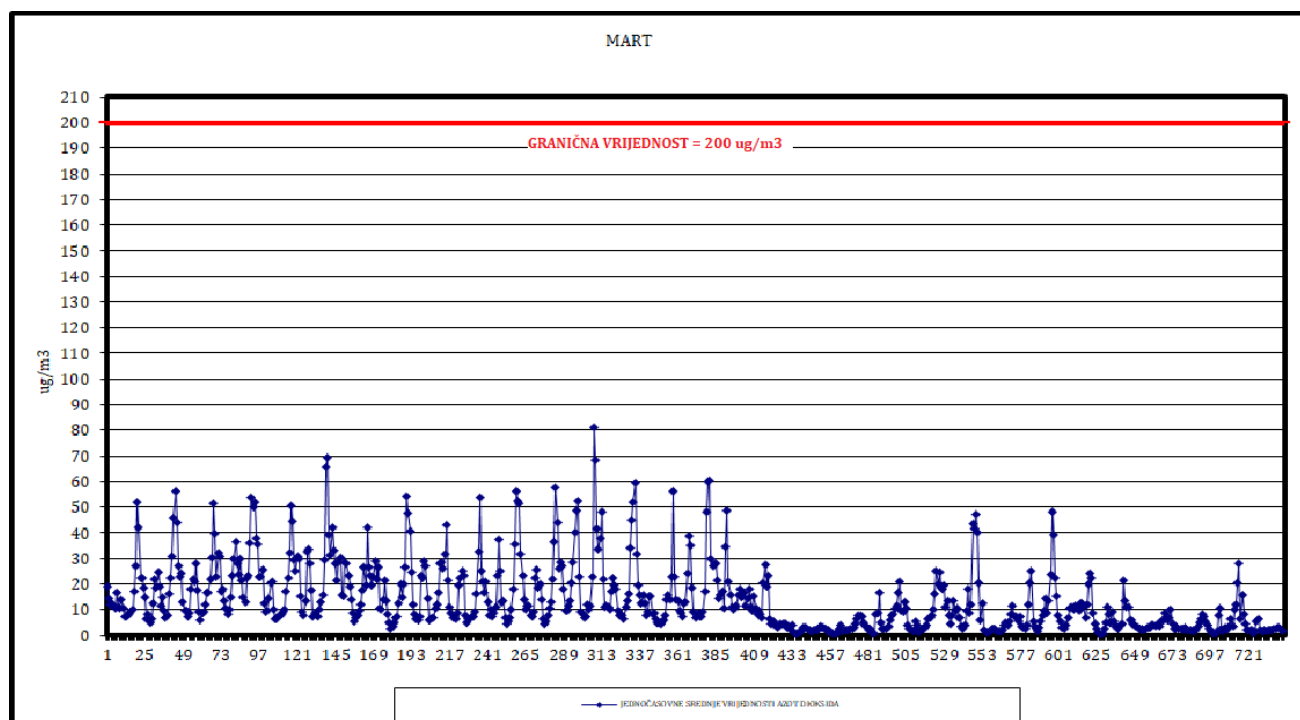
Slika 26. Jednočasovne srednje vrijednosti azot monoksida

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

4.7.6. Azot dioksid

Tabela 66. Statistička obrada rezultata mjerenja azot dioksida

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,33
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	81,22
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	15,66
Medijana jednočasovnih srednjih vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	9,60
Broj prekoračenja jednočasovne GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Jednočasovna srednja vrijednost	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Godišnja srednja vrijednost	Ne smije biti prekoračena preko 18 puta godišnje 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

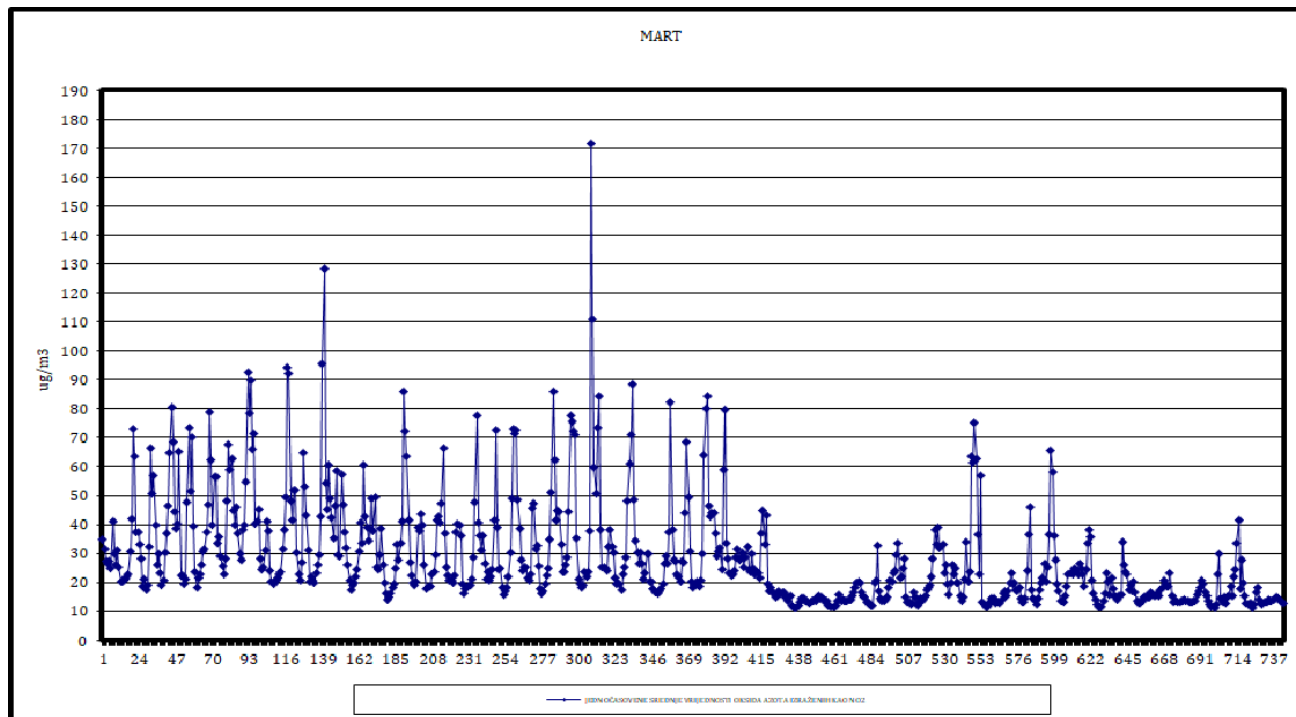
Slika 27. Jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida

Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.7.7. Ukupni oksidi azota izraženi kao NO₂

Tabela 67. Statistička obrada rezultata ukupnih oksida azota

Broj jednočasovnih mjerenja	743
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	100
Minimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	11,12
Maksimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	171,66
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	32,86
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja(µg/m ³)	22,71

Slika 28. Jednočasovne srednje vrijednosti ukupnih oksida azota

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisan kritični nivo za zaštitu vegetacije od 30 µg/m³ kao godišnja srednja vrijednost.

4.7.8. Ugljen monoksid

Tabela 68. Statistička obrada rezultata mjerenja ugljen monoksida

Broj maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti	31
Procenat validnih max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (%), OP	100
Minimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost (mg/m ³)	0,25
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost (mg/m ³)	1,10
Srednja vrijednost max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (mg/m ³)	0,73
Medijana maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (mg/m ³)	0,79
Broj prekoračenja max. dnevne osmočasovne srednje GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost	10 mg/m³

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ugljen monoksida na ovom mjernom mjestu tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.7.9. Srednje mjesečne vrijednosti sadržaja teških metala (Pb, Cd, As i Ni) i benzo(a)pirena u suspendovanim česticama PM₁₀

Tabela 69. Srednje vrijednosti sadržaja teških metala u PM₁₀

Parametar	Pb (µg/m ³)	Cd (ng/m ³)	As (ng/m ³)	Ni (ng/m ³)
Srednja vr.	<0,005	<0,5	0,18	<1,0
GV (GSV)	0,5			
CV (GSV)		5	6	20

Tabela 70. Srednje vrijednosti sadržaja benzo(a)pirena. relevantnih predstavnika PAH-ova, markera benzo(a)pirena i ukupnih PAH-ova u PM₁₀

Parametar	BaP (ng/m ³)	Markeri BaP (ng/m ³)	PAH (ng/m ³)
Srednja vr.	2,29	8,95	18,23
CV (GSV)	1	/	/

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadržaj olova, kadmijuma, arsena, nikla i benzo(a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou.

REZIME

Suspendovane čestice PM₁₀

Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ upoređene su sa propisanom graničnom vrijednošću (50 µg/m³) za dnevnu srednju vrijednost koja se ne smije prekoračiti više od 35 puta u toku godine. Jedna dnevna srednja vrijednost suspendovanih čestica PM₁₀ tokom mjerenja u martu mjesecu je bila iznad propisane granične vrijednosti.

Suspendovane čestice PM_{2.5}

Za ovaj polutant je propisana granična vrijednost za srednju godišnju koncentraciju

Sumpor dioksid

Rezultati mjerenja sumpor dioksida su upoređeni sa propisanim graničnim vrijednostima za jednočasovnu srednju vrijednost (350 µg/m³) i dnevnu srednju vrijednost (125 µg/m³). Sve izmjerene vrijednosti sumpor dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisanih graničnih vrijednosti.

Azot monoksid

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

Azot dioksid

Rezultati mjerenja azot dioksida (kao jednočasovne srednje vrijednosti) su upoređeni sa propisanom graničnom vrijednošću za jednočasovnu srednju vrijednost. (200 µg/m³). Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Ukupni oksidi azota (NO_x) izraženi kao NO₂

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisana granična vrijednost za zaštitu vegetacije od 30 µg/m³ na godišnjem nivou.

Ugljen monoksid

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ugljen monoksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Sadržaj teških metala (Pb, Cd, As, Ni) i benzo(a)pirena u PM₁₀

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadržaj olova, nikla, arsena, kadmijuma i benzo(a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou, kao i drugih relevantnih policikličnih aromatičnih ugljovodonika: benzo(a)antracena, benzo(b)fluoroantena, benzo(j)fluoroantena, benzo(k)fluoroantena, ideno(a.2.3-c.d)pirena, dibenzo(a,h)antracena i ostalih PAH-ova za koje nijesu propisani standardi kvaliteta vazduha već samo mjere kontrole.

4.8. MJERNA STANICA BAR

PODACI O STANICI BAR			
1.Opšti podaci			
1.1.	Ime stanice	Bar Topolica (UB)	
1.2.	Ime grada	Bar	
1.3.	Kod stanice	MNE_02_04	
1.4.	Naziv stručne institucije koja odgovara za stanicu	Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica d.o.o	
1.5.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore	
1.6.	Ciljevi mjerenja	Procjena uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu. praćenje trenda	
1.7.	Geografske koordinate	G.dužina (m)	G.širina (m)
		42° 6'14.2272"	19° 5'40.1244"
1.8.	NUTS	NmV (m)	
1.9.	Zagađujuće materije koje se mjere	PM ₁₀ , PM _{2.5} , NO, NO ₂ , NO _x , O ₃ , Pb, As, Cd, Ni i BaP	
1.10.	Meteorološki podaci	/	
1.12.	Druge informacije	/	
2.Klasifikacija stanice			
2.1	Tip područja	Gradsko: trajno izgrađeno područje	
2.2.	Tip stanice u odnosu na izvor emisije	Urbana (UB)	
2.3.	Dodatne informacije o stanici	1000m x 50m	
3.Mjerna oprema			
3.1.	Naziv		
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda		
PM ₁₀	Ručno sakupljanje	Gravimetrija	
PM _{2.5}	Ručno sakupljanje	Gravimetrija	
NO, NO ₂ , NO _x	Automatski analizator	Analiza-hemiluminiscencija	
O ₃	Automatski analizator	Analiza- Fotometrija	
Pb, As, Cd i Ni	Ručno sakupljanje	Analiza-ICP MS	
BaP	Ručno sakupljanje	Analiza-GCMS	
4.Opis uzorkovanja			
4.1.	Lokacija mjernog mjesta	UB	
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	4m	
4.3.	Učestalost integrisanja podataka	1 sat. 24 sata	
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	Kontinuirano	

4.8.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernoj stanici u Baru

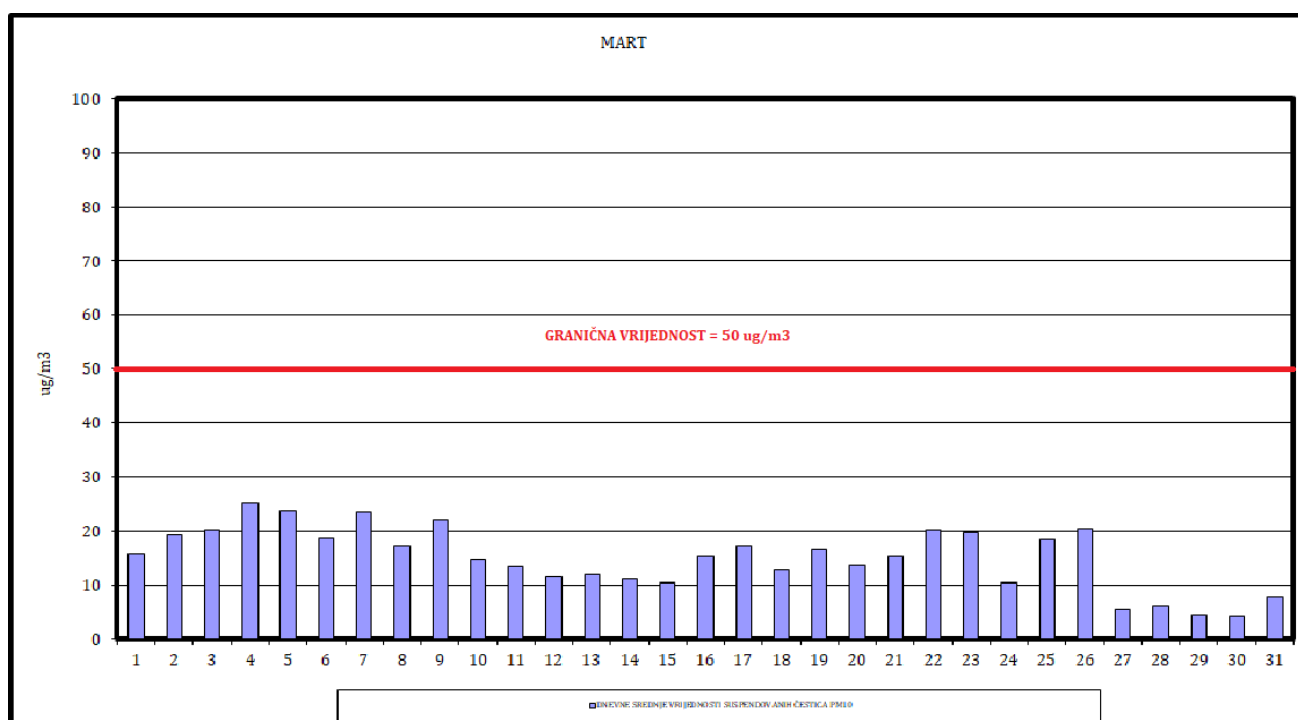
Tabela 71. Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀, PM_{2.5}, NO, NO₂, NO_x i max. dnevne osmočasovne pomične srednje O₃

Datum	PM ₁₀	PM _{2.5}	NO	NO ₂	NO _x	O ₃
	µg/m ³					
1.03	15,82	9,36	4,46	21,32	28,13	51,06
2.03	19,36	12,18	5,86	25,11	34,07	39,65
3.03	20,27	13,64	7,77	26,09	37,98	41,03
4.03	25,09	18,09	8,47	25,69	38,64	27,04
5.03	23,82	15,27	9,09	25,05	38,96	35,75
6.03	18,55	12,27	4,28	25,46	32,01	49,95
7.03	23,55	15,91	4,28	27,06	33,62	43,75
8.03	17,18	16,36	3,47	24,04	29,35	55,70
9.03	21,91	10,55	7,29	32,69	43,84	34,60
10.03	14,55	10,09	5,60	28,81	37,37	49,01
11.03	13,45	10,00	4,03	20,89	27,05	52,36
12.03	11,55	9,45	3,76	10,94	16,70	
13.03	12,00	9,73	4,18	11,24	17,63	
14.03	11,09	9,27	2,47	9,91	13,69	
15.03	10,36	9,36	1,01	7,81	9,35	
16.03	15,18	11,18				
17.03	17,18	7,09				
18.03	12,73	7,55				
19.03	16,55	5,64				
20.03	13,64	7,82				
21.03	15,36	11,55				
22.03	20,18	11,27				
23.03	19,73	7,27				
24.03	10,45	5,82	3,08	23,20	27,92	44,83
25.03	18,36	10,00	1,76	16,83	19,52	83,68
26.03	20,45	7,00	1,23	8,68	10,55	86,28
27.03	5,45	4,27	1,51	7,96	10,28	74,27
28.03	6,09	4,91	1,73	5,66	8,30	55,80
29.03	4,36	4,00	0,88	3,84	5,19	62,80
30.03	4,18	3,55	0,80	4,96	6,18	77,78
31.03	7,64		1,97	11,22	14,23	50,23
GV (DSV)	50					
GV (GSV)	40	20		40	30	
CV(MD8hSV)						120

4.8.2. Rezultati mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀

Tabela 72. Statistička obrada rezultata mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀

Broj 24-časovnih mjerenja	31
Procenat validnih 24 časovnih mjerenja (%), OP	100
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	4,18
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	25,09
Prosječna dnevna srednja vrijednost(µg/m ³)	15,04
Medijana dnevne srednje vrijednosti usrednjavanja (µg/m ³)	15,36
Broj prekoračenja dnevne srednje vrijednosti GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Dnevna srednja vrijednost	50 µg/m ³ Ne smije biti prekoračena preko 35 puta godišnje
Godišnja srednja vrijednost	40 µg/m ³

Slika 29. Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica

Sve dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.8.3. Rezultati mjerenja suspendovanih čestica PM_{2.5}

Tabela 73. Statistička obrada rezultata mjerenja suspendovanih čestica PM_{2.5}

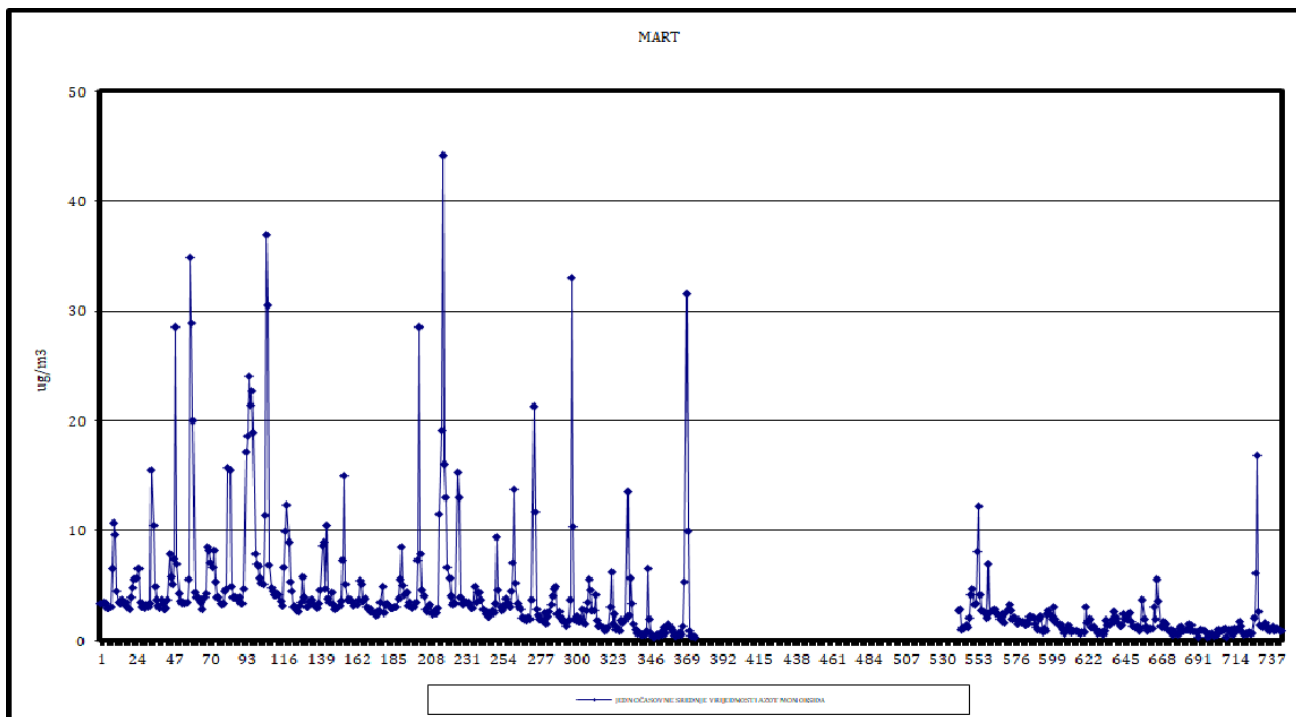
Broj 24-časovnih mjerenja	30
Procenat validnih 24-časovnih mjerenja (%), OP	96,77
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	3,55
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	18,09
Prosječna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	9,68
Medijana dnevnih srednjih vrijednosti (µg/m ³)	9,59
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Godišnja srednja vrijednost	20 µg/m³

Za suspendovane čestice PM_{2.5} su propisani standardi kvaliteta na godišnjem nivou.

4.8.4. Azot monoksid

Tabela 74. Statistička obrada rezultata mjerenja azot monoksida

Broj jednočasovnih mjerenja	578
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	77,79
Minimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	0,30
Maksimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	44,24
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	3,85
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	2,76

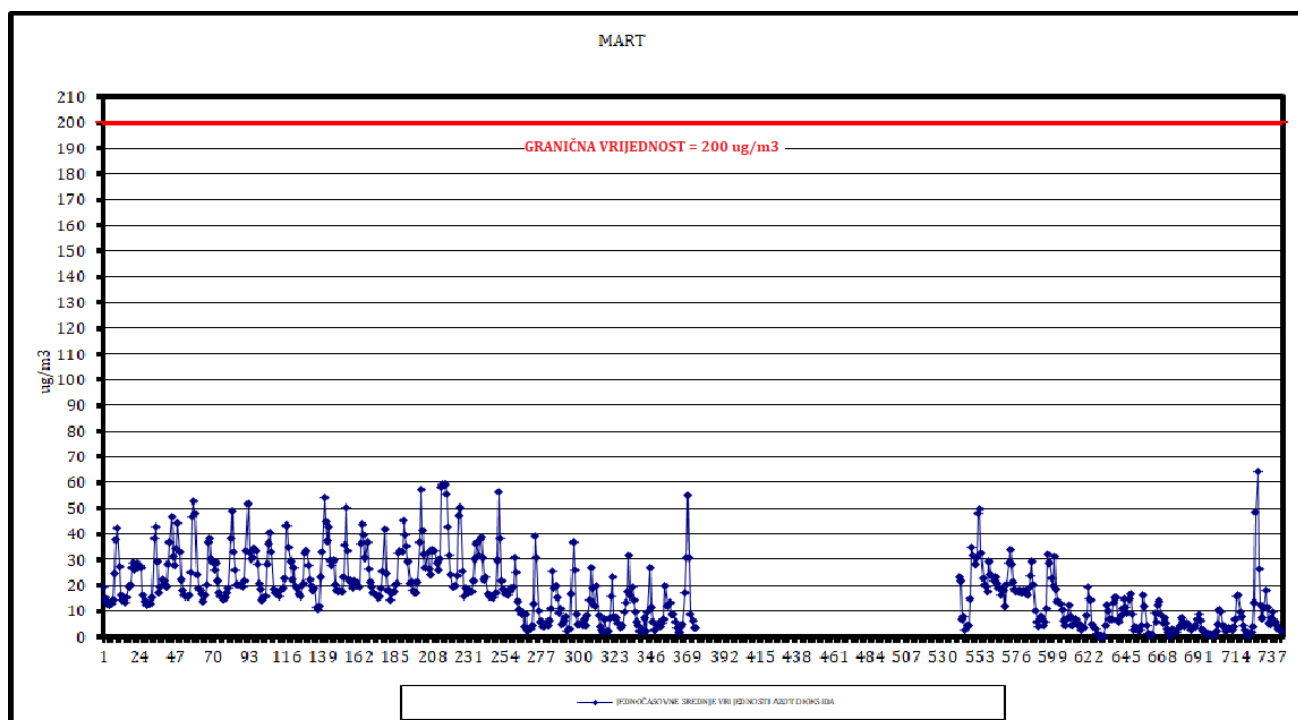
Slika 30. Jednočasovne srednje vrijednosti azot monoksida

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole

4.8.5. Azot dioksid

Tabela 75. Statistička obrada rezultata mjerenja azot dioksida

Broj jednočasovnih mjerenja	578
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	77,79
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,35
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	64,52
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	17,54
Medijana jednočasovnih srednjih vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	16,30
Broj prekoračenja jednočasovne GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Jednočasovna srednja vrijednost	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Godišnja srednja vrijednost	Ne smije biti prekoračena preko 18 puta godišnje 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Slika 31. Jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida

Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.8.7. Ozon

Tabela 77. Statistička obrada mjerenja vrijednosti ozona

Broj maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti	19
Procenat validnih max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (%), OP	61,29
Minimalna dnevna osmočasovna srednja dnevna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	27,04
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	86,28
Srednja vrijednost max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	53,45
Medijana maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti	50,23
Broj prekoračenja max. dnevne osmočasovne srednje CV	0
Period usrednjavanja	Ciljna vrijednost
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ozona tokom marta mjeseca su bile ispod propisane ciljne vrijednosti.

4.8.8. Srednje mjesečne vrijednosti sadržaja teških metala (Pb, Cd, As i Ni) i benzo(a)pirena u suspendovanim česticama PM₁₀

Tabela 78. Srednje vrijednosti sadržaja teških metala u PM₁₀

Parametar	Pb ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Cd (ng/m^3)	As (ng/m^3)	Ni (ng/m^3)
Srednja vr.	0,001	<0,5	0,28	0,33
GV (GSV)	0,5			
CV (GSV)		5	6	20

Tabela 79. Srednje vrijednosti sadržaja benzo(a)pirena. relevantnih predstavnika PAH-ova. markera benzo(a)pirena i ukupnih PAH-ova u PM₁₀

Parametar	BaP (ng/m^3)	Markeri BaP (ng/m^3)	PAH (ng/m^3)
Srednja vr.	0,37	1,50	3,25
CV (GSV)	1	/	/

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadržaj olova, kadmijuma, arsena, nikla i benzo (a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou.

REZIME

Suspendovane čestice PM₁₀

Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ upoređene su sa propisanom graničnom vrijednošću (50 µg/m³), za dnevnu srednju vrijednost, koja se ne smije prekoračiti više od 35 puta u toku godine. Sve dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ tokom mjerenja u marta mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Suspendovane čestice PM_{2.5}

Za suspendovane čestice PM_{2.5} su propisani standardi kvaliteta na godišnjem nivou.

Azot monoksid

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

Azot dioksid

Rezultati mjerenja azot dioksida (kao jednočasovne srednje vrijednosti) su upoređeni sa propisanom graničnom vrijednošću za jednočasovnu srednju vrijednost. (200 µg/m³). Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Ukupni oksidi azota (NO_x) izraženi kao NO₂

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisana granična vrijednost za zaštitu vegetacije od 30 µg/m³ na godišnjem nivou.

Ozon

Maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti koncentracija ozona poređene su sa propisanom ciljnom vrijednošću (120 µg/m³). Sve maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti ozona tokom marta mjeseca su bile ispod propisane ciljne vrijednosti.

Sadržaj teških metala (Pb, Cd, As, Ni) i benzo(a)pirena u PM₁₀

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadržaj olova, nikla, arsena, kadmijuma i benzo(a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta (ciljne i granične vrijednosti) vazduha na godišnjem nivou, kao i drugih relevantnih policikličnih aromatičnih ugljovodonika: benzo(a)antracena, benzo(b)fluoroantena, benzo(j)fluoroantena, benzo(k)fluoroantena, ideno(a.2.3-c.d)pirena, dibenzo(a,h)antracena i ostalih PAH-ova za koje nijesu propisani standardi kvaliteta vazduha već samo mjere kontrole.

4.9. MJERNA STANICA KOTOR

PODACI O STANICI KOTOR			
1.Opšti podaci			
1.1.	Ime stanice	Kotor-Dobrota (UT)	
1.2.	Ime grada	Kotor	
1.3.	Kod stanice	MNE_04_04	
1.4.	Naziv stručne institucije koja odgovara za stanicu	Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica d.o.o.	
1.5.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore	
1.6.	Ciljevi mjerenja	Procjena uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu. praćenje trenda	
1.7.	Geografske koordinate	G.dužina (m)	G.širina (m)
		42° 27'57.2800"	18°45'52.8600"
	Nmv (m)	7	
1.8.	NUTS		
1.9.	Zagađujuće materije koje se mjere	PM ₁₀ , SO ₂ , NO, NO ₂ , NO _x , C ₆ H ₆ , CO, Pb, As, Cd, Ni i BaP	
1.10.	Meteorološki podaci	/	
1.12.	Druge informacije	/	
2.Klasifikacija stanice			
2.1	Tip područja	Gradsko: trajno izgrađeno područje	
2.2.	Tip stanice u odnosu na izvor emisije	Saobraćajna (UT)	
2.3.	Dodatne informacije o stanicu		
3.Mjerna oprema			
3.1.	Naziv		
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda		
PM ₁₀	Ručno sakupljanje	Gravimetrija	
PM _{2.5}	Ručno sakupljanje	Gravimetrija	
SO ₂	Automatski analizator	Analiza-UV fluorescencija	
NO, NO ₂ , NO _x	Automatski analizator	Analiza-Hemiluminiscencija	
C ₆ H ₆	Automatski analizator	Gasna hromatografija	
CO	Automatski analizator	Analiza-IR apsorpcija	
Pb, As, Cd i Ni	Ručno sakupljanje	Analiza-ICP MS	
BaP	Ručno sakupljanje	Analiza-GCMS	
4.Opis uzorkovanja			
4.1.	Lokacija mjernog mjesta	UT	
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	4m	
4.3.	Učestalost integrisanja podataka	1 sat, 24 sata	
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	Kontinuirano	

4.9.1. Tabelarni i grafički prikaz rezultata mjerenja na mjernoj stanici Kotor

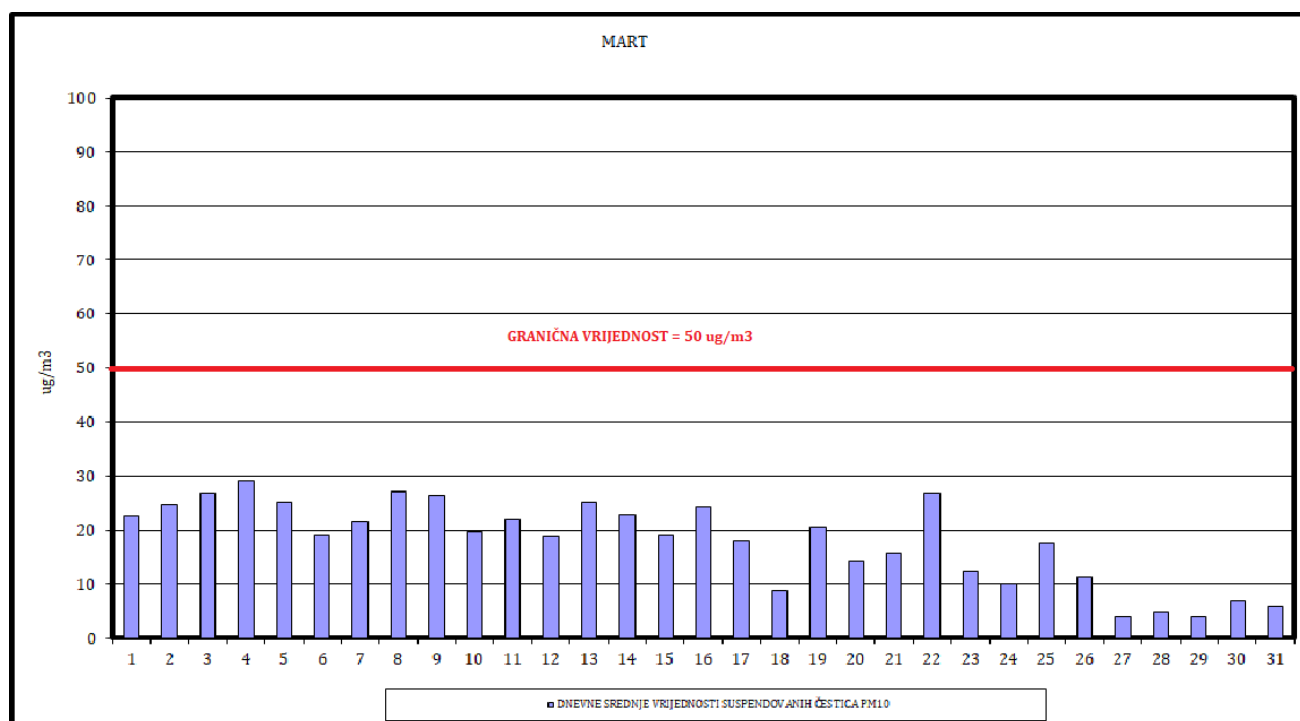
Tabela 80. Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀, NO, NO₂, NO_x i maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti CO

Datum	PM ₁₀	NO	NO ₂	NO _x	CO
	µg/m ³				mg/m ³
1.03	22,64	1,38	18,74	20,85	0,42
2.03	24,73	3,88	24,11	30,04	0,44
3.03	26,82	4,81	24,23	31,58	0,45
4.03	29,09	4,77	27,04	34,34	0,46
5.03	25,00	2,33	22,68	26,24	0,47
6.03	19,09	1,10	23,30	24,99	0,38
7.03	21,45	0,90	20,07	21,46	0,31
8.03	27,09	0,76	18,65	19,82	0,42
9.03	26,36	2,17	21,55	24,86	0,42
10.03	19,73	1,25	22,04	23,96	0,30
11.03	22,00	0,95	20,18	21,63	0,31
12.03	18,91	2,61	25,62	29,61	0,32
13.03	25,18	2,19	23,51	26,86	0,32
14.03	22,82	1,10	18,46	20,15	0,33
15.03	19,00	0,63	14,03	14,99	0,30
16.03	24,18	0,89	21,77	23,12	0,33
17.03	18,00	1,16	18,04	19,81	0,33
18.03	8,91	1,30	13,31	15,30	0,23
19.03	20,36	0,66	11,28	12,29	0,20
20.03	14,18	1,20	12,39	14,22	0,18
21.03	15,64	0,67	17,58	18,60	0,29
22.03	26,82	0,60	15,99	16,92	0,33
23.03	12,45	0,65	12,79	13,78	0,34
24.03	10,00	0,57	11,22	12,08	0,17
25.03	17,55	0,59	16,10	17,00	0,22
26.03	11,18	0,54	12,36	13,18	0,23
27.03	4,00	0,71	19,29	20,37	0,28
28.03	4,91	0,67	10,97	11,99	0,29
29.03	3,91	0,56	8,63	9,48	0,20
30.03	6,73	0,65	16,02	17,02	0,29
31.03	5,91	0,66	14,53	15,54	0,30
GV (SDV)	50				
GV (GSV)	40		40	30	
GV(MD8hSV)					10

4.9.2. Suspendovane čestice PM₁₀

Tabela 81. Statistička obrada rezultata mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀

Broj 24-časovnih mjerenja	31
Procenat validnih 24 časovnih mjerenja (%), OP	100
Minimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	3,91
Maksimalna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	29,09
Prosječna dnevna srednja vrijednost (µg/m ³)	17,89
Medijana dnevne srednje vrijednosti usrednjavanja (µg/m ³)	19,09
Broj prekoračenja dnevne srednje vrijednosti GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Dnevna srednja vrijednost	50 µg/m ³ Ne smije biti prekoračena preko 35 puta godišnje
Godišnja srednja vrijednost	40 µg/m ³

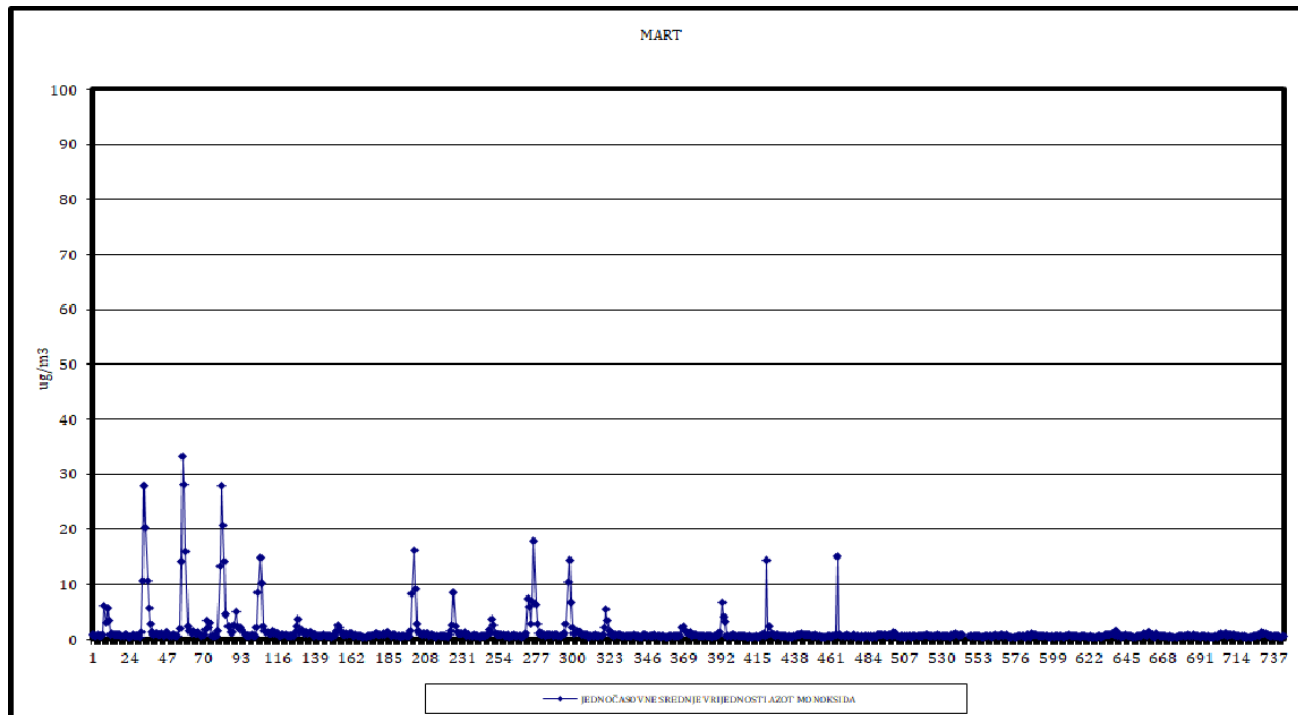
Slika 33. Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀

Sve dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.9.3. Azot monoksid

Tabela 82. Statistička obrada rezultata mjerenja azot monoksida

Broj jednočasovnih mjerenja	739
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	99,46
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,30
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	33,19
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	1,39
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,68

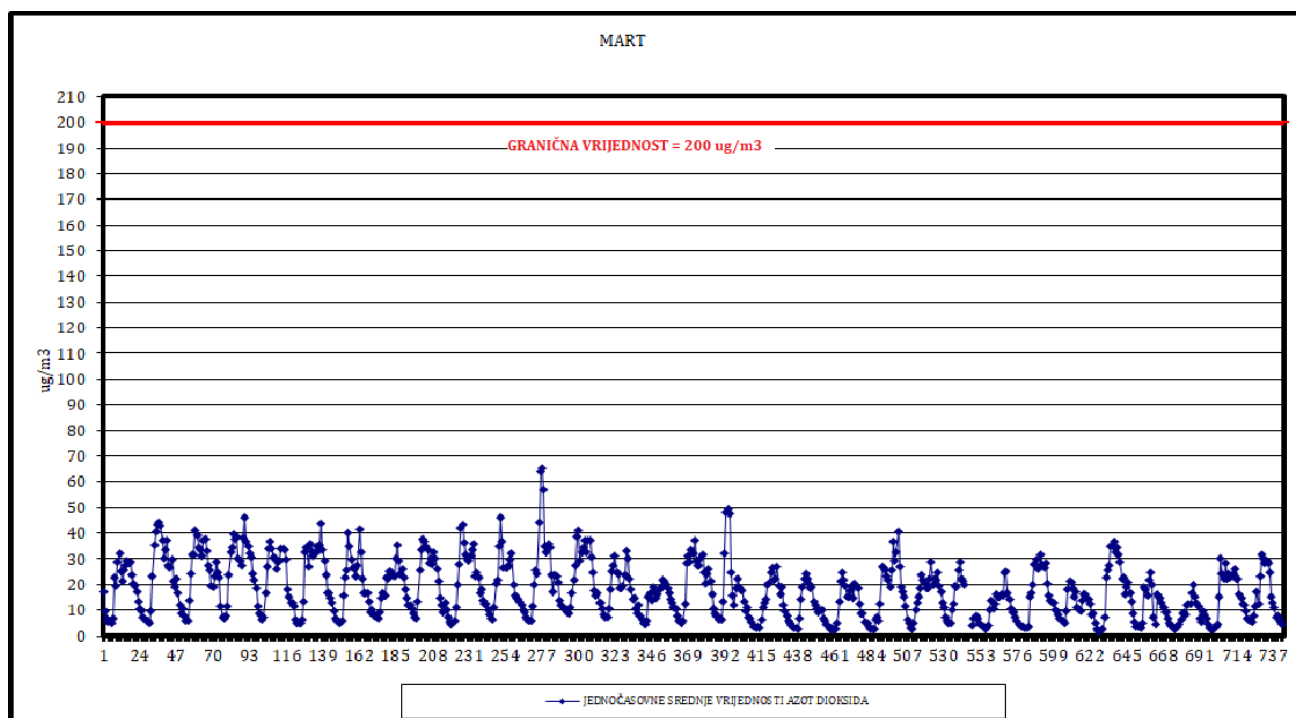
Slika 34. Jednočasovne srednje vrijednosti azot monoksida

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

4.9.4. Azot dioksid

Tabela 83. Statistička obrada rezultata mjerenja azot dioksida

Broj jednočasovnih mjerenja	739
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	99,46
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	1,75
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	65,32
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	18,00
Medijana jednočasovnih srednjih vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	16,60
Broj prekoračenja jednočasovne GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Jednočasovna srednja vrijednost	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Godišnja srednja vrijednost	Ne smije biti prekoračena preko 18 puta godišnje 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

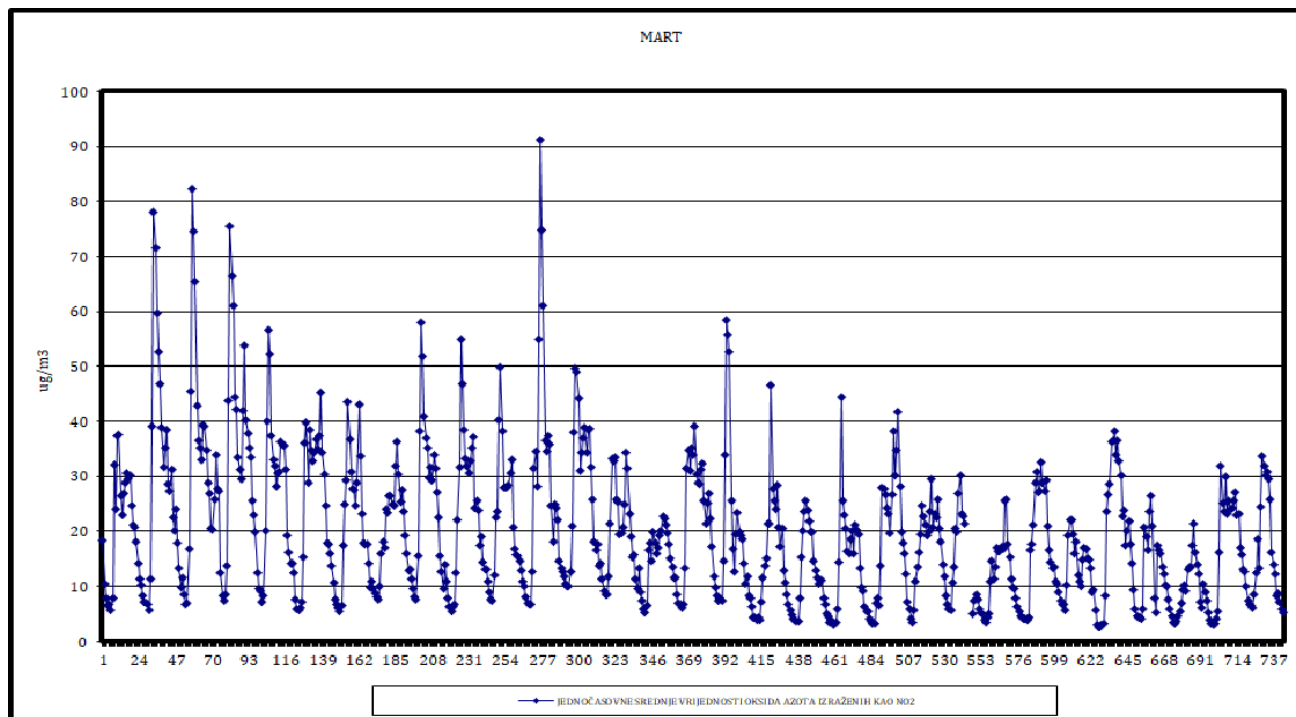
Slika 35. Jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida

Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.9.5. Ukupni oksidi azota izraženi kao NO₂

Tabela 84. Statistička obrada rezultata ukupnih oksida azota

Broj jednočasovnih mjerenja	739
Procenat validnih jednočasovnih vremena usrednjavanja (%), OP	99,46
Minimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	2,54
Maksimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	91,31
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	20,12
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja(µg/m ³)	17,59

Slika 36. Jednočasovne srednje vrijednosti ukupnih oksida azota

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisan kritični nivo za zaštitu vegetacije od 30 µg/m³ kao godišnja srednja vrijednost.

4.9.7. Ugljen monoksid

Tabela 85. Statistička obrada rezultata mjerenja ugljen monoksida

Broj maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti	31
Procenat validnih max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (%), OP	100
Minimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost (mg/m ³)	0,17
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost (mg/m ³)	0,47
Srednja vrijednost max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (mg/m ³)	0,32
Medijana maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (mg/m ³)	0,31
Broj prekoračenja max. dnevne osmočasovne srednje GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost	10 mg/m³

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ugljen monoksida na ovom mjernom mjestu tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

4.9.8. Srednje mjesečne vrijednosti sadržaja teških metala (Pb, Cd, As i Ni) i benzo(a)pirena u suspendovanim česticama PM₁₀

Tabela 86. Srednje vrijednosti sadržaja teških metala u PM₁₀

Parametar	Pb (µg/m ³)	Cd (ng/m ³)	As (ng/m ³)	Ni (ng/m ³)
Srednja vr.	<0,005	<0,5	<0,5	<1,0
GV (GSV)	0,5			
CV (GSV)		5	6	20

Tabela 87. Srednje vrijednosti sadržaja benzo(a)pirena. relevantnih predstavnika PAH-ova. markera benzo(a)pirena i ukupnih PAH-ova u PM₁₀

Parametar	BaP (ng/m ³)	Markeri BaP (ng/m ³)	PAH (ng/m ³)
Srednja vr.	0,35	1,38	2,93
CV (GSV)	1	/	/

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadržaj olova, kadmijuma, arsena, nikla i benzo (a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou.

REZIME

Suspendovane čestice PM₁₀

Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ upoređene su sa propisanom graničnom vrijednošću (50 µg/m³), za dnevnu srednju vrijednost, koja se ne smije prekoračiti više od 35 puta u toku godine.

Sve dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Azot monoksid

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjere kontrole.

Azot dioksid

Rezultati mjerenja azot dioksida (kao jednočasovne srednje vrijednosti) su upoređeni sa propisanom graničnom vrijednošću za jednočasovnu srednju vrijednost. (200 µg/m³).

Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida tokom mjerenja u martu mjesecu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Ukupni oksidi azota (NO_x) izraženi kao NO₂

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisana granična vrijednost za zaštitu vegetacije od 30 µg/m³ na godišnjem nivou.

Ugljen monoksid

Sve maksimalne dnevne osmočasovne pomične srednje vrijednosti ugljen monoksida, na ovom mjernom mjestu, tokom mjerenja u martu su bile ispod propisane granične vrijednosti.

Sadržaj teških metala (Pb, Cd, As, Ni) i benzo(a)pirena u PM₁₀

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadržaj olova, nikla, arsena, kadmijuma i benzo(a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha (ciljne i granične vrijednosti) na godišnjem nivou, kao i drugih relevantnih policikličnih aromatičnih ugljovodonika: benzo(a)antracena, benzo(b)fluoroantena, benzo(j)fluoroantena, benzo(k)fluoroantena, ideno(a.2.3-c.d)pirena, dibenzo(a,h)antracena i ostalih PAH-ova za koje nijesu propisani standardi kvaliteta vazduha već samo mjere kontrole.

Izveštaj izradili:	
Siniša Popović, samostalni stručni saradnik u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Bojana Knežević, šef Jedinice za analitiku hemijskih elemenata	
Anja Babić, šef Jedinice za analitiku u gasnoj hromatografiji	
Izveštaj odobrio:	
Radimir Žujović, šef Jedinice za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Terenska ispitivanja i uzorkovanje izvršili:	
Radimir Žujović, šef Jedinice za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Siniša Popović, samostalni stručni saradnik u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Mladen Terzić, samostalni stručni saradnik u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Petar Galičić, tehničar u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Mitar Pavićević, tehničar u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Ilija Rešetar, tehničar u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Marko Medenica, tehničar u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Laboratorijska ispitivanja izvršili:	
Siniša Popović, samostalni stručni saradnik u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Marko Nikolić, samostalni stručni saradnik u Jedinici za analitiku u gasnoj hromatografiji	
Ivana Bulatović, samostalni stručni saradnik u Jedinici za analitiku hemijskih elemenata	